

Rolnummer 4989
Arrest nr. 135/2011 van 27 juli 2011

A R R E S T

In zake : het beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 4, tweede en derde lid, en 7, § 2, van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, zoals die artikelen zijn gewijzigd of vervangen bij de artikelen 160 en 162 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, alsook van artikel 168 van de voormelde wet van 30 december 2009, ingesteld door de vzw « Association pour le droit des Etrangers » en anderen.

Het Oordwettelijk Hof,

samengesteld uit rechter J.-P. Snappe, waarnemend voorzitter, voorzitter M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van rechter J.-P. Snappe,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 30 juni 2010 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 2 juli 2010, is beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 4, tweede en derde lid, en 7, § 2, van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, zoals die artikelen zijn gewijzigd of vervangen bij de artikelen 160 en 162 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, alsook van artikel 168 van de voormelde wet van 30 december 2009 (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 december 2009, derde editie) ingesteld door de vzw « Association pour le droit des Etrangers », met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Kogelstraat 22, de vzw « Coordination et Initiatives pour et avec les Réfugiés et Etrangers », met maatschappelijke zetel te 1050 Brussel, Visvijverstraat 80/82, de vzw « Ligue des Droits de l'Homme », met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Kogelstraat 22, en de vzw « Vluchtelingenwerk Vlaanderen », met maatschappelijke zetel te 1030 Brussel, Gaucheretstraat 164.

De Ministerraad heeft een memorie ingediend, de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 5 april 2011 :

- zijn verschenen :

. Mr. V. Letellier, advocaat bij de balie te Brussel, tevens *loco* Mr D. Vanheule, advocaat bij de balie te Gent, voor de verzoekende partijen;

. Mr. V. Vander Ceele, *loco* Mr. F. Gosselin, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Moerman en L. Lavrysen verslag uitgebracht;

zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. In rechte

- A -

Standpunt van de verzoekende partijen

A.1. De vzw « Association pour le droit des Etrangers » stelt zich met name tot doel hulp en rechtsbijstand te verlenen aan vreemdelingen en in het bijzonder aan studenten, vluchtelingen en gastarbeiders. De vzw « Coordination et Initiatives pour et avec les Réfugiés et Etrangers » heeft met name als maatschappelijk doel de vestiging van vluchtelingen en hun integratie in de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brusselse Gewest te coördineren. De vzw « Ligue des Droits de l'Homme » heeft met name tot doel onrechtvaardigheid en elke willekeurige aantasting van de rechten van een individu of een gemeenschap te bestrijden. De vzw « Vluchtelingenwerk Vlaanderen » heeft met name als maatschappelijk doel initiatieven te nemen en te ondersteunen die bijdragen tot het verlenen van bescherming aan de vluchtelingen, in ruime betekenis, van wie het leven, de integriteit of de vrijheid wordt bedreigd.

De vier verzoekende verenigingen doen dan ook blijken van het vereiste belang om in rechte te treden met het oog op de vernietiging van de bestreden bepalingen, die de voorwaarden voor de opvang en de materiële hulp ten aanzien van sommige categorieën van asielzoekers of vreemdelingen beperken.

A.2.1. Een eerste middel is afgeleid uit de schending, door artikel 4, tweede lid, van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, zoals het is ingevoegd bij artikel 160 van de bestreden wet, van artikel 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet.

A.2.2. Overeenkomstig artikel 3 van de voormelde wet van 12 januari 2007 heeft elke asielzoeker recht op een opvang die hem in staat moet stellen om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Die opvang kan worden verstrekt in de vorm van materiële hulp of maatschappelijke dienstverlening. Onder materiële hulp wordt de hulp verstaan die verleend wordt door het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (hierna : FEDASIL) of door een van hen van het Agentschap, binnen een opvangstructuur en die met name bestaat uit huisvesting, voedsel, kleding, medische, maatschappelijke en psychologische begeleiding en de toekenning van een dagvergoeding. Zij omvat eveneens de toegang tot juridische bijstand, opleidingen, diensten – zoals tolkdiensten – evenals de toegang tot een programma voor vrijwillige terugkeer.

Aanvankelijk sloot het voormelde artikel 4 van de wet van 12 januari 2007 volledig uit dat de beslissingen van FEDASIL betreffende de toekenning van de materiële hulp verband houden met het niet-respecteren door de asielzoeker van zijn procedurele verplichtingen in het kader van zijn asielprocedure.

De bestreden wet biedt FEDASIL voortaan de mogelijkheid het recht op materiële hulp te weigeren aan een asielzoeker die een derde asielaanvraag indient, zolang het dossier door de Dienst Vreemdelingenzaken niet is doorgestuurd naar het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna : CGVS). Het recht op medische begeleiding blijft voor de asielzoeker echter gewaarborgd.

A.2.3. De wetgever heeft zich ervan onthouden de contouren van die mogelijkheid te preciseren of de voorwaarden aan te geven waaronder ervan gebruik kan worden gemaakt. Het lijkt erop dat de doelstelling erin bestaat het heropenen van het recht op opvang te verhinderen voor begunstigden die meer dan twee opeenvolgende asielaanvragen indienen, met als enig doel hun recht op opvang te behouden. Tot die maatregel lijkt te zijn besloten in het licht van de « overbezetting » van het opvangnetwerk en rekening houdend met het feit dat was gebleken dat heel veel asielzoekers in dat netwerk verscheidene asielaanvragen hadden ingediend. De auteur van het ontwerp aanvaardde bovendien een schending van de *standstill*-verplichting waarbij hij ervan uitging dat de moeilijkheden met betrekking tot de bezettingsgraad van het opvangnetwerk een reden van algemeen belang vormden die verantwoordt dat, in extreme situaties en in het bijzonder wanneer de procedure wordt misbruikt, een wijziging kan worden aangebracht ten aanzien van de huidige situatie.

Tijdens de parlementaire voorbereiding werd echter niet erop gewezen dat in de helft van de gevallen de meervoudige asielaanvragen aanleiding gaven tot een beslissing tot inoverwegingneming bij de Dienst Vreemdelingenzaken, zodat het CGVS de nieuwe aanvraag onderzoekt. In de loop van dat onderzoek krijgt de asielzoeker echter, zelfs in de nieuwe wetgevende context, het recht op materiële hulp terug. Bovendien wordt,

volgens de minister van Migratie- en Asielbeleid, de ontvankelijkheid van de meervoudige aanvragen binnen drie à vier dagen onderzocht.

Overigens is de toename van de meervoudige aanvragen geen verschijnsel dat typisch is voor België maar hebben ook de andere Europese landen ermee te maken, wat aantoont dat er geen onmiddellijk verband bestaat tussen de regeling van de opvang van de asielzoekers in België en de toename van het aantal asielaanvragen en in het bijzonder van de meervoudige aanvragen. Die verhoging vloeit in werkelijkheid voort uit de toestand in de landen van herkomst van de asielzoekers en uit de inhoud van de beslissingen genomen door de instanties die bevoegd zijn inzake erkenning van het statuut van vluchteling.

A.2.4. De aangenomen maatregel lijkt niet relevant ten opzichte van de doelstelling die door de wetgever wordt nagestreefd. De maatregel wijzigt immers niet het beginsel volgens hetwelk er materiële hulp verschuldigd is aan de asielzoeker, ongeacht het aantal ingediende aanvragen. Hij maakt het alleen mogelijk van dat beginsel af te wijken in geval van misbruik of, overeenkomstig de letter van het voormelde artikel 4 van de wet van 12 januari 2007, in geval van het niet-respecteren door de asielzoeker van zijn procedurele verplichtingen in het kader van de asielprocedure.

De betwiste maatregel, die ertoe strekt de vreemdeling gedurende de tijd dat de aanvraag door de Dienst Vreemdelingenzaken wordt onderzocht, uit te sluiten van het recht op opvang, kan alleen maar zin hebben in zoverre de beoordeling van eventuele misbruiken wordt toevertrouwd aan een andere instantie dan de Dienst Vreemdelingenzaken, in afwachting dat die laatste beslist over de inoverwegingneming van de aanvraag. Het onderzoek van het onrechtmatige karakter van de aanvraag toevertrouwen aan de Dienst Vreemdelingenzaken zou het niet mogelijk maken de beslissing inzake het behoud van de materiële hulp te scheiden van de beslissing over de ontoelaatbaarheid van de nieuwe aanvraag, vermits die twee beslissingen noodzakelijk dezelfde grondslag hebben, zijnde de toelaatbaarheid van de nieuwe elementen ter staving van de aanvraag. Nochtans heeft dat onderzoek, in de helft van de gevallen, plaats binnen drie of vier dagen na de indiening van de aanvraag en in elk geval binnen tien dagen na die indiening.

Het is weinig waarschijnlijk dat FEDASIL binnen korte termijnen uitspraak kan doen, terwijl het in principe geen enkele voorafgaande kennis heeft van de inhoud van de opeenvolgende asielaanvragen van de betrokkene. Men kan zich trouwens vragen stellen over de aard van de elementen die door FEDASIL in aanmerking zullen worden genomen om tot een uitsluiting van de materiële hulp te beslissen. In de memorie van toelichting beperkt men zich ertoe te preciseren dat een gezamenlijke procedure van FEDASIL en de Dienst Vreemdelingenzaken zal zorgen voor de uitwisseling van informatie tussen de twee administraties.

A.2.5. In de verontrouwde verordening dat de betwiste maatregel bijdraagt tot de verwezenlijking van de nagestreefte doelstelling zou nog moeten worden vastgesteld dat de gevolgen ervan totaal onevenredig blijken te zijn ten opzichte van de verwachte baten. De winst zou slechts drie à vier dagen bedragen, de termijn waarbinnen de Dienst Vreemdelingenzaken uitspraak doet over de ontvankelijkheid van de meervoudige aanvragen.

A.2.6. In hun memorie van antwoord onderstrepen de verzoekende partijen dat de bestreden bepaling ontegenzeggelijk een achteruitgang vormt ten aanzien van het verworven beschermingsniveau dat het Hof dient te toetsen aan artikel 23 van de Grondwet. Het middel is dus ontvankelijk.

Bovendien zien zij niet in wat, ten aanzien van de doelstelling die erin bestaat de procedurele misbruiken te bestraffen, verantwoordt dat de uitsluiting kan worden uitgesproken zelfs vóór de toelaatbaarheid van de nieuwe aanvraag en dus de bewijsvoering van het eventuele misbruik werden onderzocht. De uitsluiting van het recht op opvang die zou worden uitgesproken gelijktijdig met de beslissing van onontvankelijkheid van de derde aanvraag zou het mogelijk maken de doelstelling op een minder onevenredige wijze te bereiken.

Ten slotte is het gevolg van artikel 16 van richtlijn 2003/9/EG enkel dat het de lidstaten de mogelijkheid biedt de opvangvoorzieningen te beperken of in te trekken indien een asielzoeker in dezelfde lidstaat reeds een asielerzoek heeft ingediend. Het gaat dus om een loutere mogelijkheid en niet om een aanbeveling.

A.3.1. Een tweede middel is afgeleid uit de schending, door artikel 7, § 2, derde lid, van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 162 van de bestreden wet, van de artikelen 10, 11, 22, 23, 24 en 191 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, alsook met de artikelen 2, 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de

mens, met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag en met artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest.

A.3.2. Artikel 7, § 2, van de voormelde wet van 12 januari 2007 vermeldt de gevallen waarin FEDASIL de materiële hulp kan verlengen ondanks het feit dat de beslissing om de erkenning van het statuut van vluchteling te weigeren, definitief is geworden. Het is de bedoeling de continuïteit te waarborgen van de hulp aan personen die in een bijzondere administratieve situatie verkeren, zonder een nieuw recht op verblijf te doen ontstaan.

Het derde lid van artikel 7, § 2, bepaalt voortaan dat de aanvragen tot verlenging van de materiële hulp op straffe van onontvankelijkheid moeten worden ingediend vóór het einde van het recht op die hulp in het kader van de asielaanvragen.

A.3.3. Tenzij de in het middel vermelde bepalingen worden geschonden, moet die bepaling in die zin worden geïnterpreteerd dat zij een echt subjectief recht op de materiële hulp verleent ten aanzien van de categorieën van personen die erin worden beoogd. De in het middel beoogde grondwets- en verdragsbepalingen leggen immers verplichtingen op ten laste van de Staat en niet een loutere mogelijkheid om, met name, het recht op opvoeding en op onderwijs, het recht op eerbiediging van het privé- en het gezinsleven, of het recht op menselijke waardigheid te waarborgen, wanneer de voorwaarden die te maken hebben met het behoud van een, zelfs precaire, toestand op het grondgebied, vervuld zijn.

De interpretatie volgens welke de in artikel 7, § 2, van de voormelde wet van 12 januari 2007 bedoelde personen een verkregen recht op de verlenging van de materiële hulp genieten, wordt overigens bevestigd in de parlementaire voorbereiding.

Bovendien is het niet verantwoord van de vreemdeling te eisen dat hij een aanvraag tot verlenging van de materiële hulp indient vóór het einde zijn asielpcedure.

A.3.4. In hun memorie van antwoord doen de verzoekende partijen voorts gelden dat zij de ontstentenis van het automatische karakter van de verlenging van de materiële hulp niet betwisten, noch de wijziging die werd aangebracht in de lijst van situaties die tot die verlenging aanleiding kunnen geven, maar wel de verplichting die aan de vreemdeling wordt opgelegd om een aanvraag tot verlenging in te indien vóór het einde van zijn asielpcedure, zelfs al vergen de beoogde gevallen noodzakelijkerwijs het optreden van FEDASIL.

Evenmin wordt betoogd dat de vreemdelingen een echt subjectief recht zouden ontleen aan artikel 23 van de Grondwet, maar wel aan de voorwaarden verankerd in artikel 7, § 2, eerste lid, van de voormelde wet van 12 januari 2007, waarbij die bepaling het optreden van de wetgever vormt dat door de inwerkingstelling van artikel 23 van de Grondwet wordt vereist.

Bovendien is de verwijzing naar richtlijn 2003/9/EG niet relevant, aangezien het niet erom gaat een snelle afhandeling te leggen bij de asielaanvraag, maar de vreemdeling die zich in een situatie bevindt die het niet mogelijk maakt hem uit te wijzen, in staat te stellen menswaardig te leven.

A.4.1. Een derde middel is afgeleid uit de schending, door artikel 7, § 2, eerste lid, 1° en 4°, van de wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 162 van de bestreden wet, van de artikelen 10, 11, 22, 24 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens of met artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.4.2. FEDASIL kan het recht op materiële hulp verlengen ten aanzien van de vreemdeling van wie de asielpcedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten, die geen gevolg kan geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat hem werd betekend en die, met het oog op het beëindigen van het schooljaar, ten vroegste drie maanden voor het einde van dat schooljaar bij de bevoegde autoriteiten een aanvraag tot uitstel van zijn bevel om het grondgebied te verlaten heeft ingediend.

Op dezelfde wijze kan FEDASIL het recht op materiële hulp verlengen ten aanzien van een vreemdeling die aan het eind van de asielpcedure is gekomen, die geen gevolg kan geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat hem werd betekend, die ouder is van een Belgisch kind en die bij de bevoegde autoriteiten een aanvraag tot machtiging tot verblijf heeft ingediend krachtens artikel 9bis van de wet van 15 december 1980. Volgens de parlementaire voorbereiding is dat geval in de praktijk reeds van kracht.

A.4.3. De door de wetgever nagestreefde doelstelling is de vreemdeling in staat te stellen zijn studiejaar te beëindigen of menswaardig te leven in afwachting dat hij zijn verblijfsvergunning krijgt. Zelfs bij ontstentenis van de voorwaarde in verband met de onmogelijkheid om gevolg te geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten, had de wetgever die doelstelling echter kunnen bereiken. Voor het overige vormt die voorwaarde een op zichzelf staande hypothese verankerd in artikel 7, § 2, eerste lid, 3°, dat het mogelijk maakt te verzoeken om een verlenging van de materiële hulp in geval van een onmogelijkheid, om redenen onafhankelijk van de wil van de betrokkene, om terug te keren naar zijn land van herkomst. Bovendien wordt die bijzondere vereiste niet opgelegd in het geval waarin de aanvraag tot verlenging te maken heeft met een zwangerschap.

De voorwaarde die te maken heeft met de onmogelijkheid om gevolg te geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten, staat dus los van de nagestreefde doelstelling en beperkt op onverantwoorde wijze het toepassingsgebied van de beschermde gevallen.

A.5.1. Een vierde middel is afgeleid uit de schending, door artikel 7, § 2, eerste lid, 1°, van de wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 162 van de bestreden wet, van de artikelen 10, 11, 24 en 191 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.5.2. Artikel 7, § 2, eerste lid, 1°, strekt ertoe het behoud van de materiële hulp mogelijk te maken ten aanzien van de vreemdeling die aan het eind van de asielprocedure is gekomen en die een verlenging van de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten vraagt teneinde een studiejaar te beëindigen. Die bepaling sluit onbetwistbaar aan bij de inwerkingstelling van het recht op onderwijs, verankerd in artikel 24 van de Grondwet, in artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en in artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

De wetgever heeft de mogelijkheid om het behoud van het recht op materiële hulp toe te kennen evenwel slechts willen voorbehouden in het geval waarin de betrokken student het bewijs levert dat hij aan het eind van het jaar is, aangezien de bepaling slechts toelaat rekening te houden met de aanvragen die ten vroegste drie maanden voor het einde van het schooljaar werden ingediend en aangezien de aanvraag, op straffe van onontvankelijkheid, moet worden ingediend vóór het verstrijken van de termijn aan het eind waarvan de materiële hulp die aan de betrokkene als asielzoekeraar werd verleend, wordt stopgezet.

A.5.3. Behalve indien men ervan uitgaat dat de student die niet voldoet aan de voorwaarden vastgelegd in die bepaling, bijzondere redenen te maken hebben met zijn studiesituatie kan doen gelden op basis van artikel 7, § 2, eerste lid, 2°, dient te worden vastgesteld dat de vereiste op het vlak van tijd vastgelegd in artikel 7, § 2, eerste lid, 1°, discriminerend is.

Rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel, dient immers een bijzondere behandeling te worden voorbehouden voor de jaren waarin een getuigschrift of een diploma wordt verleend, waarbij het er niet alleen op aankomt het lopende jaar te beschermen maar ook de afloop van een onderwijs of een studie die sinds verscheidene jaren werd voortgezet, terwijl het recht op onderwijs, mits men slaagt voor evaluaties, het recht impliceert op het bewijsstuk dat de opleiding afsluit. Vanuit dat oogpunt zijn de in het middel beoogde grondwets- en verdragsbepalingen niet te verzoenen met eenzelfde behandeling van objectief te onderscheiden situaties.

De vereiste dat de aanvraag ten vroegste drie maanden vóór het einde van het schooljaar wordt ingediend, is eveneens aanvechtbaar, wat ook het lopende jaar zij, wanneer men rekening houdt met het feit dat dit niet in de maand juni eindigt, maar met het afsluiten van de tweede examenperiode, dat wil zeggen over het algemeen in de maand september, zodat de student uit het hoger onderwijs die het voordeel van de maatregel zou hebben aangevraagd vóór het einde van de maand mei, in werkelijkheid ervan zou zijn uitgesloten.

A.6.1. Een vijfde middel is afgeleid uit de schending, door artikel 6 van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 161 van de bestreden wet, van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, met de artikelen 2 en 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest.

A.6.2. Artikel 6 van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij de bestreden wet, behoudt het recht op materiële hulp voor aan asielzoekers (§ 1) en aan minderjarigen die illegaal met hun ouders op het

grondgebied verblijven (§ 2), met uitsluiting van de vreemdelingen die een aanvraag voor een verblijfsvergunning zouden hebben ingediend op basis van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980, zonder zich voordien of gelijktijdig te hebben aangegeven als vluchtelingen, terwijl artikel 9ter een autonome beschermingsregeling verankert die beantwoordt aan de internationale verplichtingen van België.

De uitsluiting van het recht op materiële hulp van vreemdelingen die een aanvraag tot verblijf hebben ingediend op basis van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 is geenszins verantwoord in de parlementaire voorbereiding.

A.7.1. Een zesde middel is afgeleid uit de schending, door artikel 7, § 2, eerste lid, 6°, en tweede lid, van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 162 van de bestreden wet, van de artikelen 10, 11, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, met de artikelen 2 en 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest.

A.7.2. Artikel 7, § 2, eerste lid, 6°, van de wet van 12 januari 2007 waarborgt dat het recht op materiële hulp wordt verlengd ten aanzien van de vreemdeling van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief afgesloten zijn, aan wie een bevel om het grondgebied te verlaten betekend werd, en die om gestaafde medische redenen en steunend op een aanvraag tot machtiging tot verblijf ingediend op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980, zich in de onmogelijkheid bevindt om de opvangstructuur waar hij verblijft, te verlaten.

Artikel 7, § 2, tweede lid, vereist bovendien dat de betrokkene staft dat hij zich in de medische onmogelijkheid bevindt om de opvangstructuur te verlaten. Luidens artikel 7, § 2, vierde lid, wordt de materiële hulp voorlopig verlengd in afwachting van de beslissing van FEDASIL over de aanvraag tot het behoud ervan.

Daaruit volgt dat FEDASIL een einde kan maken aan de materiële hulp die in afwachting van een machtiging tot verblijf om medische redenen wordt toegekend aan een vreemdeling van wie niet zou worden betwist dat hij geen gevolg kan geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten, maar ten aanzien van wie het Agentschap niet de onmogelijkheid om de opvangstructuur te verlaten, in aanmerking zou nemen, aangezien die twee omstandigheden volgens de parlementaire voorbereiding niet samenvallen.

De voorwaarde met betrekking tot de onmogelijkheid om de opvangstructuur te verlaten vormt een buitensporige voorwaarde, rekening houdend met de gevolgen van de maatregel die niet alleen het einde van de huisvesting met zich meebrengt maar ook, onder voorbehoud van de dringende medische hulp, de stopzetting van de medische, maatschappelijke en psychologische begeleiding. Overeenkomstig het arrest nr. 80/99 van het Hof, evenwel, komt het de wetgever niet toe de maatschappelijke dienstverlening af te schaffen voor de vreemdeling die een bevel heeft ontvangen om het grondgebied te verlaten en wiens gezondheidstoestand een terugkeer naar zijn land van herkomst onmogelijk maakt. Het enige criterium waarmee rekening moet worden gehouden, is het al dan niet bestaan van de mogelijkheid om de betrokkene van het grondgebied te verwijderen, rekening houdend met zijn medische toestand.

A.7.3. In artikel 7, § 2, eerste lid, 6°, dienen dus de woorden « zich in de onmogelijkheid bevindt om de opvangstructuur waar hij verblijft, te verlaten » te worden vernietigd, alsook in artikel 7, § 2, tweede lid, de woorden « wanneer deze controle aantoonde dat de medische onmogelijkheid niet langer bestaat, en, in ieder geval, ».

A.8.1. Een zevende middel is afgeleid uit de schending, door artikel 7, § 2, vijfde lid, van de wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 162 van de bestreden wet, van de artikelen 10, 11, 22, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, met de artikelen 2, 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest.

A.8.2. Artikel 7, § 2, vijfde lid, sluit van het recht op materiële hulp uit de vreemdelingen van wie de asielprocedure het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing die een andere Staat dan de Belgische aanwijst als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980, of van een beslissing om de nieuwe asielaanvraag niet in overweging te nemen, overeenkomstig artikel 51/8 van dezelfde wet.

Bij de toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 beschikt de minister van Binnenlandse Zaken, volgens de rechtspraak van de Raad van State, over een duidelijke beoordelingsbevoegdheid, wat impliceert dat hij de concrete omstandigheden van de zaak dient te onderzoeken, namelijk de redenen – en, in het bijzonder, de overwegingen met betrekking tot de gezinssituatie - die verantwoordt dat de vreemdeling asiel aanvraagt in België niettegenstaande het feit dat hij in het land is gekomen via een andere Staat van de Unie.

A.8.3. In een eerste onderdeel wordt betoogd dat de wetgever terecht vermocht bepaalde redenen voor de verlenging van de materiële hulp uit te sluiten wanneer blijkt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag. De termijnen waarbinnen die beslissing moet worden genomen en het terugsturen voor behandeling naar een land van de Europese Unie lijken, *a priori*, die oplossing te verantwoorden.

Op dezelfde wijze lijkt de maatregel evenredig te zijn in zoverre hij geen afbreuk doet aan de regel vervat in artikel 7, § 3, van de voormelde wet van 12 januari 2007, die FEDASIL de mogelijkheid biedt de materiële hulp te verlengen wanneer de betrokkene doet blijken van bijzondere omstandigheden die te maken hebben met de menselijke waardigheid.

De uitsluiting van de verlenging van elke materiële hulp in afwachting van een daadwerkelijke overbrenging naar de Staat die is aangewezen als Staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag, schendt echter de in het middel vermelde bepalingen.

A.8.4. In een tweede onderdeel wordt onderstreept dat de uitsluiting van de vreemdeling die ongelukkigerwijs of ongelegen een nieuwe asielaanvraag heeft ingediend die aanleiding zou hebben gegeven tot een beslissing om de inoverwegingneming te weigeren met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980, op geen enkele manier geldig kan worden verklaard.

In tegenstelling met het gevolg van de toepassing van artikel 51/5, brengt de uitsluitingsbeslissing genomen op grond van artikel 51/8 van de wet van 15 december 1980 niet de terugzending naar een land van de Unie met zich mee. Dat verschil verantwoordt dat de situatie van die twee categorieën van vreemdelingen niet op identieke wijze kan worden behandeld.

A.8.5. In hun memorie van antwoord meken de verzoekende partijen voorts op dat de beslissing om de vreemdeling naar een andere lidstaat van de Europese Unie terug te sturen die vreemdeling niet zijn hoedanigheid van asielzoeker doet verliezen.

Bovendien zien zij niet in wat de verantwoording is voor het feit dat de betrokkene die, om medische redenen, in de onmogelijkheid zou zijn om de opvangstructuur te verlaten of die zich, zoals dat het geval is voor de afwijzingen van asielaanvragen, verbindt tot een vrijwillige terugkeer, van het voordeel van de verlenging van de hulp tot aan het vertrek wordt uitgesloten. Niets verantwoordt dat de vreemdeling die naar een andere Staat van de Europese Unie wordt doorverwezen en aan wie een bevel om het grondgebied te verlaten wordt betekend, niet vrijwillig ertoe kan verbinden daaraan gevolg te geven, waarbij hij, in dat geval, gedurende de tijd die strikt noodzakelijk is voor de overbrenging, een verlenging van de materiële hulp geniet.

Dezelfde argumenten gelden ten aanzien van de vreemdelingen die niet kunnen doen blijken van nieuwe gegevens die doen vrezen voor vervolgingen (artikel 51/8 van de wet van 15 december 1980) en, te hunnen aanzien, wat hun uitsluiting betreft van alle gevallen van verlenging van de materiële hulp.

A.9.1. Een achtste middel is afgeleid uit de schending, door artikel 45 van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 168 van de bestreden wet, van de artikelen 23 en 191 van de Grondwet.

A.9.2. Artikel 45 van de voormelde wet van 12 januari 2007 verankert de tuchtregeling die van toepassing is op de begunstigen van de opvang. Artikel 168, 1°, van de bestreden wet vervolledigt die regeling door de inschrijving van een nieuwe sanctie, namelijk de uitsluiting van het recht op materiële hulp in een opvangstructuur, voor een maximale duur van een maand.

Die sanctie impliceert het verlies van huisvesting, voedsel, kleding, maatschappelijke en psychologische begeleiding, de dagvergoeding, de toegang tot tolkdiensten, opleidingen, evenals de toegang tot een programma voor vrijwillige terugkeer. De wetgever heeft gemeend dat die sanctie geen achteruitgang vormde ten opzichte van de situatie die voorheen van kracht was, zodat er geen enkele schending van de *standstill*-clausule zou zijn.

Hoewel artikel 5 van de wet van 12 januari 2007 bepaalt – en bepaalde – dat, onverminderd de bepalingen betreffende ordemaatregelen en sancties, het recht op materiële hulp nooit opgeheven kan worden, neemt dat niet weg dat artikel 45 van dezelfde wet, in de vroegere redactie ervan, als sanctie slechts een beperking van de toegang tot sommige diensten mogelijk maakte en niet de totale uitsluiting van het recht op materiële hulp.

Een uitsluiting van een dergelijke omvang kan echter niet worden verantwoord, ongeacht de ten laste gelegde inbreuk, en gaat noodzakelijkerwijs in tegen het recht om een menswaardig leven te leiden. Voor het overige behoren de daders van de feiten die mogelijkwijs door de bekritiseerde maatregel worden beoogd, waarschijnlijk tot diegenen die het meest nood hebben aan de materiële hulp zoals gedefinieerd in de wet, vermits die de maatschappelijke en psychologische begeleiding omvat.

Bovendien zouden de feiten die tot een dergelijke sanctie moeten leiden, indien zij werkelijk ernstig en gewelddadig worden geacht, in de strafrechtelijke sfeer thuishoren en zouden zij zelfs verantwoord worden dat de verantwoordelijke ervoor van het grondgebied wordt verwijderd met toepassing van artikel 7, 3°, van de wet van 15 december 1980.

Ten slotte kunnen andere maatregelen de nagestreefde doelstelling die erin bestaat de veiligheid in de opvangcentra te verzekeren, verwezenlijken. Zo legt artikel 22 van de wet van 12 januari 2007 een permanente evaluatie van de persoonlijke situatie van de begunstigde van de opvang op om uit te maken of de opvang aangepast is aan zijn specifieke noden, wat kan leiden tot een wijziging van de verplichte plaats van inschrijving. Overeenkomstig artikel 13 van dezelfde wet, kan FEDASIL voorts de toegewezen verplichte plaats van inschrijving opheffen. Ten slotte kan de betrokkene in voorkomend geval worden doorgewezen naar een gespecialiseerde instantie of instelling met het oog op het verzekeren van de psychologische begeleiding krachtens artikel 30 van dezelfde wet.

A.9.3. De wetgever verantwoordt het bestaan van een dergelijke sanctie eveneens door te verwijzen naar artikel 16 van de richtlijn 2003/9/EG tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten. Dat artikel beoogt echter allereerst de gevallen waarin opvangvoorzieningen kunnen worden beperkt, ingetrokken of geweigerd alvorens uiteen te zetten welke sancties in geval van inbreuk op de tucht toepasbaar zijn in de opvangcentra, zonder te verduidelijken dat die sancties kunnen worden genomen in de vorm van een intrekking of een weigering. Het is dan ook geen uitgemaakte zaak dat de richtlijn als grondslag kan dienen voor een maatregel houdende intrekking van het voordeel van opvang.

A.9.4. In hun memorie van antwoord doen de verzoekende partijen voorts opmerken dat de doodsbedreigingen en het risico dat die worden vermeld teneinde de sanctie van de uitsluiting van de materiële hulp te verantwoorden, in de strafrechtelijke sfeer thuishoren en dat andere maatregelen, zoals de uitsluiting van de betrokkene, kunnen worden genomen teneinde de veiligheid in het opvangcentrum te waarborgen.

Eveneens is het discriminerend de situatie van de asielzoekers te vergelijken met die van de vreemdelingen die van het recht op materiële hulp zijn uitgesloten omdat hun administratieve situatie die tegenwoordig niet langer verantwoordt.

Standpunt van de Ministerraad

A.10.1. Wat het eerste middel betreft, dient in de eerste plaats de bewering te worden betwist volgens welke de auteur van het wetsontwerp een schending van artikel 23 van de Grondwet zou hebben aanvaard. Een dergelijk bewering komt niet voor in de parlementaire voorbereiding. Integendeel, die voorbereiding toont aan dat heel de hervorming slechts werd ingegeven door een bekommernis van algemeen belang, wat een schending van het *standstill*-beginsel uitsluit, aangezien de wetgever een verantwoording verstrekt voor de doorgevoerde achteruitgang.

A.10.2. Bovendien blijkt de formulering van het middel bijzonder duister te zijn. Zij maakt het niet mogelijk te begrijpen in hoeverre een schending van de daarin beoogde bepalingen te betreuren zou zijn.

De verzoekende partijen vatten de draagwijdte van de bestreden wetgeving en de *ratio legis* ervan correct samen. Zij lijken zelfs de nieuwe regeling goed te keuren in zoverre daarbij de beoordeling van het behoud van de materiële hulp niet aan de Dienst Vreemdelingenzaken maar aan FEDASIL wordt toevertrouwd. In werkelijkheid beperken de verzoekende partijen zich ertoe vast te stellen dat het weinig waarschijnlijk is dat die

laatste een beslissing kan nemen binnen kortere termijnen dan die waarbinnen de Dienst Vreemdelingenzaken de nieuwe aanvraag onderzoekt. Op geen enkel moment zetten de verzoekende partijen uiteen in welk opzicht die vaststelling afbreuk zou kunnen doen aan het recht een menswaardig leven te leiden of aan het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Zij zetten evenmin duidelijk uiteen wat zij de bestreden bepalingen in werkelijkheid verwijten.

Net hetzelfde geldt voor de ondergeschikte argumentatie volgens welke, zelfs in de veronderstelling dat de bestreden maatregel bijdraagt tot de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling, de gevolgen ervan onevenredig zouden blijken te zijn. De verstrekte uitleg bevat immers helemaal geen bewijs van een overtreding van de in het middel beoogde bepalingen.

Ten slotte identificeren de verzoekende partijen niet welke categorieën van personen verschillend zouden worden behandeld.

A.10.3. In ondergeschikte orde kan de Ministerraad uit de argumentatie van de verzoekende partijen hoogstens afleiden dat die laatste de nieuwe bepalingen verwijten aan FEDASIL de zorg over te laten te beoordelen of de hulp moet worden behouden, uitgaande van het principe dat FEDASIL niet sneller dan de Dienst Vreemdelingenzaken, noch naar behoren een beslissing zal kunnen nemen, aangezien het Federaal Agentschap niet alle elementen van het dossier kent. Dat is echter een cirkelredenering die door geen enkel element wordt gestaafd. Zij heeft dus betrekking op een zuiver hypothetische situatie die niet moet worden onderzocht.

In elk geval heeft de wetgever gepreciseerd dat een gezamenlijke procedure van FEDASIL en de Dienst Vreemdelingenzaken zal zorgen voor de uitwisseling van informatie tussen hen. Dit preciserend bevestigt dat FEDASIL wel degelijk in staat zal zijn de elementen van het dossier van de aanvrager naar behoren te beoordelen alvorens zijn beslissing te nemen.

A.10.4. In uiterst ondergeschikte orde kan de vergelijking die de verzoekende partijen zouden maken tussen de situatie van de begunstigen van de materiële hulp vóór de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen en de situatie van die begunstigen sinds de inwerkingtreding van die bepalingen, niet leiden tot een vaststelling van ongrondwettigheid.

In de parlementaire voorbereiding wordt immers opgemerkt dat met de hervorming wordt beoogd de vastgestelde misbruiken te bestrijden en een einde te maken aan het systematische recht op opvang van de indieners van meervoudige asielaanvragen. De inwerkingtreding van die nieuwe regeling kan als dusdanig geen discriminatie doen ontstaan of overeenkomstig de rechtspraak van het Hof ter zake.

In elke geval blijkt de bekritiseerde maatregel redelijk te zijn en evenredig met de nagestreefde doelstelling. De nieuwe bepalingen strekken immers ertoe bepaalde specifieke categorieën van aanvragers gedeeltelijk uit te sluiten van het recht op hulp, namelijk diegenen die klaarblijkelijk misbruik maken van de asielprocedure door meer dan twee opeenvolgende asielaanvragen in te dienen met als enige bedoeling hun recht op opvang te behouden. Zoals het Hof heeft opgemerkt, verantwoordt de specifieke kenmerken, de toename en het dringend karakter van de geschillen ontstaan uit de toepassing van de vreemdelingenwetgeving, de goedkeuring van bijzondere regels die geschikt zijn om misbruik van procedure tegen te gaan en om de behandeling van de verzoekschriften te versnellen.

Bovendien wordt de asielzoeker die een derde aanvraag indient niet automatisch van de materiële hulp uitgesloten omdat, zodra de Dienst Vreemdelingenzaken de nieuwe elementen aanvaardt, de asielzoeker naar het opvangnetwerk zal kunnen terugkeren. Voor het overige zijn de bestreden bepalingen minder streng dan wat de Europese Unie vereist, die aanbeveelt de opvang bij de tweede asielaanvraag te schrappen. Ten slotte zullen die bepalingen het voorwerp uitmaken van een evaluatie.

A.10.5. De wetgever heeft uitdrukkelijk aangegeven dat de wijziging van de regeling in overeenstemming was met de voormelde richtlijn 2003/9/EG, rekening houdend met artikel 16 ervan, dat toelaat het recht op opvang vanaf de tweede aanvraag in te trekken.

De uitsluiting van de materiële hulp ten nadele van indieners van meervoudige aanvragen is eveneens in overeenstemming met artikel 23 van de Grondwet. Die maatregel raakt slechts een welbepaalde categorie van aanvragers. Hij verlengt alleen maar het reeds in artikel 6 vervatte principe volgens hetwelk de indieners van meervoudige asielaanvragen slechts op het behoud van de opvang recht heeft tot de Dienst Vreemdelingenzaken

een beslissing tot niet-inoverwegingneming neemt. Hij doet geen afbreuk aan het recht om opnieuw toegang te hebben tot opvang indien de Dienst Vreemdelingenzaken zijn aanvraag doorgeeft aan het CGVS en vormt geen beletsel voor het indienen van een nieuwe asielaanvraag. Hij leidt niet tot de volledige schrapping van het recht op opvang, vermits de betrokken vreemdelingen het recht behouden op medische begeleiding, die heel wat verder gaat dan de in de richtlijn 2003/9/EG beoogde medische noodhulp. Ten slotte bestaan er duidelijke motieven van algemeen belang die een dergelijke maatregel verantwoorden, namelijk de verzadiging van de opvangnetwerken, de toename van de asielaanvragen en de procedurele misbruiken vermijden, wanneer men weet dat bijna een derde van de asielaanvragen meervoudige aanvragen zijn.

Die maatregel is redelijk en evenredig, aangezien hij enkel de aanvragers beoogt die een derde aanvraag hebben ingediend en aangezien, in de praktijk, de derde aanvragen die tot een gunstige beslissing leiden, uiterst zeldzaam zijn.

A.11.1. Wat het tweede middel betreft, doet de Ministerraad opmerken dat daarin niet de categorieën van personen worden geïdentificeerd die het voorwerp zouden uitmaken van een discriminatie. Evenzo zouden de verzoekende partijen niet preciseren in welk opzicht de aangevoerde grondrechten zouden zijn geschonden.

A.11.2. In ondergeschikte orde dient de bewering te worden betwist volgens welke de wetgever een verworven recht zou hebben bevestigd ten voordele van de aanvragers van de materiële hulp. Bovendien faalt het middel klaarblijkelijk naar recht, in zoverre daarin een uit artikel 23 van de Grondwet afgeleid subjectief recht wordt aangevoerd. De in die bepaling vervatte economische en sociale rechten verlenen immers geen subjectieve rechten aan de particulieren. Aldus gaat het Grondwettelijk Hof ervan uit dat het niet strijdig is met de Grondwet dat de ouder met illegaal verblijf niet over een eigen recht op maatschappelijke dienstverlening beschikt.

Voor het overige schrapt de bestreden bepaling niet eenvoudigweg de materiële hulp, maar beperkt zij zich ertoe de verlenging ervan afhankelijk te maken van de naleving van een procedure van ontvankelijkheid *ratione temporis*. De voormelde richtlijn 2003/9/EG staat de lidstaten toe te eisen de opvangvoorzieningen te verstrekken wanneer de asielzoeker niet in staat is geweest te bewijzen dat zijn aanvraag zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk werd ingediend. De noodzaak om met spoed te handelen is dus bepaald door de Europese wetgeving zelf.

In de veronderstelling, *quod non*, dat de bevestigden beschikken over een verworven recht op het behoud van de hulp, zou die hoedanigheid niet voor (aan) om de onregelmatigheid van de betwiste maatregel aan te tonen. De uitoefening van andere subjectieve rechten kan immers afhankelijk worden gemaakt van de noodzaak met spoed of binnen een bepaalde termijn te handelen.

Ten slotte beschikt de wetgever over een beoordelingsmarge bij de bekrachtiging van de in artikel 23 van de Grondwet beoogde rechten, zodat het Hof slechts de klaarblijkelijk onredelijke beoordelingen van de wetgever kan afkeuren. Te dezen kan men echter niet ernstig betogen dat de wetgever een klaarblijkelijk onredelijke beoordeling van het algemeen belang zou hebben gemaakt. Hij heeft immers vastgesteld dat de uitzonderlijke regeling – die de afgewezen asielzoekers de mogelijkheid bood het recht op materiële hulp tijdelijk te verlengen in uitzonderlijke humanitaire situaties, zonder een nieuw verblijfsrecht in het leven te roepen – werd afgewend van de aanvankelijke bedoeling ervan. De asielzoeker die aan het eind van de procedure was gekomen, verzocht systematisch, op basis van soms leugenachtige redenen, om het voordeel te genieten van een van de gevallen die het mogelijk maken de verlenging van het recht op opvang te verkrijgen zonder dat hij zich in een uitzonderlijke situatie bevond en administratieve procedures werden afgewend van het voorwerp ervan teneinde zich te beroepen op artikel 7 van de wet van 12 januari 2007, zoals het beroep op artikel 9ter van de wet van 15 december 1980.

Voortaan is er geen automatische overgang meer van artikel 6 naar artikel 7 van de wet van 12 januari 2007. FEDASIL zal moeten onderzoeken of de vreemdeling die daarom verzoekt zich effectief in een van de voorwaarden bevindt die de verlenging van het recht op materiële hulp mogelijk maken. Bovendien geeft de wetgever een nieuwe opsomming van de situaties die aanleiding kunnen geven tot de verlenging van de materiële hulp.

A.11.3. In zoverre het middel betrekking heeft op de schending van het *standstill*-beginsel, verwijst de Ministerraad ten slotte naar het antwoord dat hij op het achtste middel formuleert.

A.11.4. In zijn memorie van wederantwoord doet de Ministerraad voorts opmerken dat de verzoekende partijen hebben erkend dat de subjectieve rechten waarvan verondersteld wordt dat ze geschonden zijn, hun

oorsprong vinden in artikel 7, § 2, van de wet van 12 januari 2007. Het Hof is echter niet bevoegd om kennis te nemen van een middel dat gebaseerd zou zijn op de schending van een wetsbepaling.

A.12.1. Wat het derde middel betreft, laten de verzoekende partijen opnieuw na aan te geven in welk opzicht de aangevoerde regels zouden zijn geschonden en identificeren zij evenmin de categorieën van personen die het voorwerp zouden uitmaken van een discriminerende behandeling.

A.12.2. In ondergeschikte orde staat het niet aan het Hof de opportuniteit van een maatregel te beoordelen, noch zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de wetgever, behalve indien de beoordeling van laatstgenoemde kennelijk onredelijk is, wat te dezen niet het geval is. Ten aanzien van de mogelijkheid de hulp te blijven genieten teneinde een schooljaar te beëindigen, dient te worden opgemerkt dat wanneer het Hof een decreet inzake onderwijs vernietigt, het de gevolgen van dat decreet handhaaft tot het einde van het lopende jaar, en niet tot het einde van een cyclus.

In de veronderstelling, ten slotte, dat het middel in die zin moet worden geïnterpreteerd dat het een discriminatie aanklaagt tussen de personen die aan de nieuwe wetgeving zijn onderworpen en diegenen die aan de oude wetgeving zijn onderworpen, kan het niet leiden tot een schending van het gelijkheidsbeginsel.

A.13.1. Het vierde middel moet ook als onontvankelijk worden beschouwd, aangezien daarin niet de categorieën van personen worden geïdentificeerd die zogenaamd worden gediscrimineerd, noch wordt aangegeven in welk opzicht hun grondrechten zouden worden geschonden.

A.13.2. In ondergeschikte orde dient te worden opgemerkt dat de wetgever heeft gewezen op het voorbeeld van het kind dat in april de opvangstructuur moet verlaten en dat aan FEDASIL zal kunnen vragen om zijn recht op opvang te verlengen tot het einde van het schooljaar om aldus dat schooljaar te beëindigen. Een dergelijke maatregel blijkt evenredig te zijn in zoverre hij het kind de mogelijkheid biedt zijn schooljaar te beëindigen.

De verzoekende partijen tonen trouwens niet aan dat de in het middel beoogde bepalingen de wetgever ertoe zouden verplichten de begunstigde van de materiële hulp toe te laten die hulp te blijven genieten tot het einde van een volledige studiecycclus.

A.13.3. In zijn memorie van wederantwoord doet de Ministerraad voorts opmerken dat het pas in het stadium van hun memorie van antwoord is dat de verzoekende partijen de categorieën van personen die zij gediscrimineerd achten min of meer duidelijk identificeren. Die preciseringen zijn echter onontvankelijk *ratione temporis*.

Bovendien zijn de door de verzoekende partijen geïdentificeerde categorieën identiek, aangezien het wel degelijk het einde van een studiejaar is waarmee in beide gevallen rekening wordt gehouden door de betwiste maatregel, het gaat om het laatste jaar van een cyclus of om een tussenliggend jaar. Het in aanmerking genomen criterium van het einde van een studiejaar kan dan ook niet discriminerend zijn.

A.14.1. Wat het vijfde middel betreft, voeren de verzoekende partijen daarin opnieuw een schending aan van het gelijkheidsbeginsel en van bepaalde grondrechten, zonder de categorieën te identificeren die moeten worden vergeleken en zonder te vermelden in welk opzicht die grondrechten zouden zijn geschonden. Het middel is dus onontvankelijk.

A.14.2. In ondergeschikte orde wordt, met betrekking tot de gepastheid en de evenredigheid van de bestreden maatregelen ten aanzien van de doelstelling van de strijd tegen misbruiken, verwezen naar het antwoord op het eerste en het tweede middel. Wat meer bepaald de verwijzing naar artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreft, wordt verwezen naar het antwoord dat op het zesde middel wordt geformuleerd.

A.14.3. In zijn memorie van wederantwoord onderstreept de Ministerraad voorts dat de verzoekende partijen, in tegenstelling met wat zij in hun memorie van antwoord aanvoeren, in hun verzoekschrift niet duidelijk de categorieën van personen hebben geïdentificeerd die moeten worden vergeleken. Zij hadden zich immers ertoe beperkt het arrest nr. 193/2009 van het Hof te citeren.

A.15. Wat het zesde middel betreft, past de verplichting om, via een medisch getuigschrift, aan te tonen dat de vreemdeling niet in staat is de opvangstructuur te verlaten wegens zijn gezondheidstoestand, in de *ratio legis* van de bestreden bepalingen, namelijk de procedurele misbruiken bestrijden. Die onmogelijkheid om de opvangstructuur te verlaten heeft betrekking op de specifieke medische redenen van korte duur die het, in de

eerste tijd, niet mogelijk maken de opvangstructuur te verlaten. Die redenen vallen niet samen met de structurele medische redenen van langere duur die worden aangevoerd ter staving van een aanvraag gegrond op artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 en waarvan de Dienst Vreemdelingenzaken kennis zal moeten nemen.

De wetgever heeft uitdrukkelijk het arrest nr. 80/99 van het Hof in acht willen nemen. Hij heeft immers gepreciseerd dat de verwijzing naar artikel 9ter enkel een vermoeden van bijzondere situatie doet ontstaan waarover FEDASIL een beslissing zal moeten nemen die enkel zal zijn gebaseerd op een criterium van menswaardig leven, dat concreet verbonden is met de eventuele medische onmogelijkheid om de opvangstructuur te verlaten. In die context zou FEDASIL ertoe kunnen worden gebracht te oordelen dat het respect voor de menselijke waardigheid gebiedt dat het de vreemdeling wordt toegestaan voorlopig in die structuur te blijven. In geen geval mag dat mechanisme ertoe leiden de vreemdeling het recht op een menswaardig leven zoals bevestigd in het arrest nr. 80/99 te ontnemen.

Bovendien betekent de eventuele weigering om het recht op de materiële hulp in een opvangstructuur te verlenen niet dat de vreemdeling die een procedure heeft opgestart op basis van artikel 9ter niet zijn recht op maatschappelijke dienstverlening zou kunnen doen gelden wanneer zijn proceduresituatie dat mogelijk maakt.

Ten slotte heeft de wetgever gepreciseerd dat de betwiste bepalingen het mogelijk maken dat, in bijzondere omstandigheden die gebaseerd zijn op het respect voor de menselijke waardigheid, FEDASIL kan afwijken van de nieuwe voorwaarden.

A.16.1. Wat het zevende middel betreft, en ten aanzien van beide onderdelen tezamen, dienen allereerst de bewoordingen van het verzoekschrift te worden gecorrigeerd, aangezien de bestreden maatregel de asielzoeker niet uitsluit van het recht op materiële hulp, maar alleen voorziet in de mogelijkheid van een verlenging van die hulp uit te sluiten voor de vreemdelingen die het voorwerp hebben uitgemaakt van een beslissing waarbij een andere lidstaat wordt aangewezen als de staat die verantwoordelijk is voor de asielaanvraag, alsook voor de vreemdelingen die het voorwerp hebben uitgemaakt van een beslissing tot niet-inoverwegingneming van een nieuwe asielaanvraag.

Ook al bestaat er een jurisdictioneel beroep, moet men in die twee gevallen ervan uitgaan dat dat beroep buiten het klassieke kader van de asielprocedure valt. Vanaf het ogenblik dat artikel 7 van de voormelde wet van 12 januari 2007 betrekking heeft op de asielzoekers, vormt een procedure die ofwel tot een beslissing van onbevoegdheid van de Belgische Staat, ofwel tot een beslissing tot niet-inoverwegingneming van een tweede aanvraag of van elke latere aanvraag heeft geleid, niet echt een asielprocedure, zodat een negatieve beslissing niet het recht op de verlenging van de materiële hulp kan verlenen.

A.16.2. Wat meer in het bijzonder het eerste onderdeel van het middel betreft, dient opnieuw te worden vastgesteld dat de verzoekende partijen niet uiteenzetten in welk opzicht de bestreden bepaling de in het middel beoogde bepaling zou schenden.

In ondergeschikte orde tonen de verzoekende partijen evenmin aan dat de Belgische Staat ertoe gehouden zou zijn hulp te waarborgen tot aan de effectieve overbrenging naar de staat die verantwoordelijk is. In elk geval hebben de personen aan wie een beslissing tot niet-inoverwegingneming van hun asielaanvraag wordt betekend, recht op materiële hulp tot aan het verstrijken van het bevel om het grondgebied te verlaten. De betrokkene wordt geacht gevolg te geven aan dat bevel en terug te keren naar de lidstaat die verantwoordelijk is. Daaruit volgt dat de materiële hulp in zekere zin wordt verleend tijdens de fase van overbrenging.

A.16.3. Meer in het bijzonder het tweede onderdeel van het middel is onontvankelijk in zoverre het een schending van artikel 191 van de Grondwet aanvoert. Die bepaling heeft immers enkel betrekking op de verschillen in behandeling tussen Belgen en vreemdelingen. Bovendien worden in het verzoekschrift de categorieën van personen die moeten worden vergeleken niet voldoende geïdentificeerd.

In ondergeschikte orde beschikt de wetgever ter zake over een ruime beoordelingsmarge die hem met name de mogelijkheid biedt de voorwaarden vast te leggen waaronder het verblijf van een vreemdeling wettig is, en te bepalen onder welke voorwaarden een vreemdeling die illegaal op het grondgebied verblijft, toegang kan hebben tot de uitzonderlijke procedure van de regularisatie. Het feit dat daaruit een verschil in behandeling voortvloeit, is het logische gevolg van de tenuitvoerlegging van dat beleid. Die rechtspraak kan *mutatis mutandis* te dezen worden omgezet in zoverre het aangeklaagde vermeende verschil in behandeling het logische gevolg is van de tenuitvoerlegging van het door de wetgever gewilde beleid ten aanzien van de begunstigen van de materiële hulp.

In elk geval eisen de verzoekende partijen dat twee verschillende categorieën op dezelfde wijze worden behandeld, wat niet kan worden aanvaard.

A.17.1. Wat het achtste middel betreft, doet de Ministerraad opmerken dat de *standstill*-verplichting relatief is en dat daarbij beperkingen zijn toegelaten op voorwaarde dat zij naar behoren worden verantwoord. Te dezen, echter, vormt de bestreden maatregel geen achteruitgang en wordt hij in elk geval verantwoord door het algemeen belang.

Eenzijds preciseert de betwiste sanctie alleen maar het begrip « bijzondere administratieve situatie » van het vroegere artikel 6 van de voormelde wet van 12 januari 2007, in zoverre die bepaling reeds de noodzaak impliceerde, opdat een oude asielpcedure zou kunnen worden aangevoerd teneinde het voordeel van artikel 7 te genieten, dat die procedure reeds door het CGVS werd behandeld.

Aangezien het gaat om de uitdrukkelijke bevestiging van een vroegere regeling, kan die nieuwe sanctie niet in die zin worden begrepen dat zij het *standstill*-beginsel schendt. Zoals de wetgever heeft doen opmerken, is de eventuele achteruitgang overigens niet significant, aangezien de oorspronkelijke bepaling haar essentie niet verliest. De wijziging beoogt in tegendeel de oorspronkelijke *ratio legis* opnieuw te richten op het recht op materiële hulp van de aanvragers die zich werkelijk in een bijzondere administratieve situatie bevinden. De beslissing van FEDASIL over de verlenging zal bovendien gebaseerd moeten zijn op redenen die te maken hebben met het recht op menselijke waardigheid.

De bekritiseerde maatregel, die het gevolg is van een verzoek van de directeurs van de collectieve structuren, vormt dus geen achteruitgang ten opzichte van de vorige reglementering, daar onder de wet van 12 januari 2007, de waarborg van de inachtneming van de menselijke waardigheid van toepassing was onverminderd de ordemaatregelen en de wettelijke sancties die het recht op hulp gedeeltelijk konden aantasten, en daar artikel 5 ervan reeds uitdrukkelijk toeliet dat de materiële hulp in bepaalde situaties wordt opgeheven.

A.17.2. Anderzijds heeft de wetgever ter verantwoording van die maatregel evidente redenen aangevoerd die te maken hebben met het algemeen belang. Dat geldt voor de verzadiging van het opvangnetwerk, die verantwoordt dat in geval van procedureel misbruik een achteruitgang kan worden doorgevoerd ten opzichte van de vroegere situatie. Bovendien zal vanuit de zorg om evenredigheid aan FEDASIL worden toegestaan om af te wijken van de toepassingsvoorwaarden van artikel 7.

A.17.3. Sinds de inwerkingtreding van de wet van 12 januari 2007 werden verschillende uiterst moeilijk te beheren situaties betreurd, waardoor de beheerders van de opvangstructuren geen afdoende maatregelen konden nemen, en bijgevolg de veiligheid van de bewoners in gevaar werd gebracht, of die hen dwongen maatregelen te nemen om te reageren op een noodtoestand maar zulks in de marge van de wettelijkheid.

Eventueel bestaan er waarborgen aangezien die sanctie slechts zeer ernstige overtredingen van het bestaand reglement beoogt die de bewoners of het personeel in gevaar brengen, en aangezien die beslissing steeds binnen een termijn van drie dagen door de directeur-generaal van FEDASIL moet worden bevestigd. Ten slotte blijft de gestrafte persoon de volledige medische verzorging genieten.

A.17.4. Voor het overige staat de richtlijn 2003/9/EG de tijdelijke opheffing van de materiële hulp toe.

A.17.5. Ten slotte suggereren de verzoekende partijen dat er andere maatregelen bestaan die ten aanzien van een gewelddadige bewoner kunnen worden genomen. Naast het feit dat de verzoekende partijen op die wijze het Hof verzoeken zich in de plaats te stellen van de wetgever, maken zij in werkelijkheid melding van maatregelen die ondoeltreffend blijken te zijn.

- B -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de middelen

B.1.1. In hun vijfde middel klagen de verzoekende partijen aan dat artikel 6 van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen, zoals gewijzigd bij artikel 161 van de bestreden wet, de vreemdelingen die een verblijfstitel aanvragen krachtens artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 « betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » zonder vooraf een asielaanvraag te hebben ingediend, van het recht op materiële hulp uitsluit.

B.1.2. Artikel 6, § 1, eerste lid, bepaalt dat de asielzoeker de materiële hulp in beginsel geniet vanaf de indiening van zijn aanvraag en gedurende de hele asielprocedure, met inbegrip van de in die bepaling vermelde beroepsprocedures. Bij artikel 6, § 2, wordt het recht op die materiële hulp uitgebreid tot de minderjarigen die met hun ouders illegaal op het nationale grondgebied verblijven en die in artikel 60 van de voormelde wet van 12 januari 2007 worden bedoeld.

B.1.3. Artikel 6, § 2, van de wet van 12 januari 2007 is op geen enkele wijze bij de bestreden wet gewijzigd. Artikel 6, § 1, is enkel gewijzigd teneinde, enerzijds, de voortaan in het nieuwe artikel 4 van de wet van 12 januari 2007 bedoelde beperking van het recht van de asielzoeker om de materiële hulp tijdens de behandeling van zijn derde of elke volgende asielaanvraag te genieten te vermelden en, anderzijds, de einddatum van dat recht op materiële hulp vast te stellen.

Daaruit volgt dat de grief die door de verzoekende partijen in hun vijfde middel is geformuleerd, losstaat van de bij artikel 161 van de bestreden wet aangebrachte wijziging en uitsluitend betrekking heeft op de inhoud van artikel 6 van de wet van 12 januari 2007, zoals die sedert de oorsprong ervan was ontworpen en die niet in de bestreden wet is overgenomen.

B.2. Het vijfde middel is dus onontvankelijk.

B.3.1. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van het eerste, het tweede, het derde, het vierde en het zevende middel in zoverre daarin niet zou worden aangegeven in welke mate de in die middelen aangevoerde regels door de wetgever zouden zijn geschonden en daarin niet zou worden verduidelijkt tussen welke categorieën van personen de vermeende discriminatie zou bestaan.

B.3.2. Het onderzoek van de exceptie wordt gevoegd bij de grond van de zaak.

Ten gronde

Wat het eerste middel betreft

B.4.1. Het eerste middel beoogt de vernietiging van artikel 4, tweede lid, van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals ingevoegd door artikel 160 van de wet van 30 december 2009.

B.4.2. Artikel 160 van de bestreden wet voegt een tweede en een derde lid toe aan artikel 4 van de voormelde wet van 12 januari 2007. Dat laatste artikel bepaalt voortaan :

« De beslissingen van het Agentschap of de partner betreffende de toekenning van de materiële hulp mogen geen verband houden met het niet-respecteren door de asielzoeker van zijn procedurele verplichtingen in het kader van zijn asielprocedure en hebben evenmin enige invloed op de behandeling van deze laatste.

In afwijking van de voorgaande alinea kan het Agentschap beslissen dat de asielzoeker die een derde asielaanvraag indient geen beroep kan doen op artikel 6, § 1, van deze wet, tijdens het onderzoek van de aanvraag, zolang het dossier door de Dienst Vreemdelingenzaken niet is doorgestuurd naar het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen met toepassing van artikel 51/10 van [de] wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, en dit middels een individueel gemotiveerde beslissing. Dit principe kan gelden voor elke nieuwe asielaanvraag.

Het recht op medische begeleiding zoals bedoeld in de artikelen 24 en 25 van deze wet blijft echter gewaarborgd voor de asielzoekers bedoeld in de voorgaande alinea ».

B.4.3. De verzoekende partijen bekritisieren de bestaanbaarheid van artikel 4, tweede lid, van de wet van 12 januari 2007 met artikel 23, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 10, 11 en 191, van de Grondwet, doordat die bepaling het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (hierna : FEDASIL) de mogelijkheid biedt de materiële hulp, met uitzondering van het recht op medische begeleiding, te ontzeggen aan de vreemdeling die een derde asielaanvraag en elke volgende asielaanvraag indient, en dit zolang het dossier door de Dienst Vreemdelingenzaken niet is doorgestuurd naar de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

B.4.4. Volgens de Ministerraad is het middel niet ontvankelijk doordat de verzoekers niet uiteenzetten in welk opzicht de bestreden bepaling de vermelde grondwetsartikelen zou schenden.

B.4.5. Om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt zouden zijn geschonden, alsook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden.

Bovendien moet, wanneer een schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie wordt aangevoerd, in de regel worden gepreciseerd welke categorieën van personen met elkaar moeten worden vergeleken en in welk opzicht de bestreden bepaling een verschil in behandeling teweegbrengt dat discriminerend zou zijn.

Wanneer echter een schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, in samenhang gelezen met een ander grondrecht, wordt aangevoerd, volstaat het te preciseren in welk opzicht dat grondrecht is geschonden. De categorie van personen van wie dat grondrecht zou zijn geschonden, moet immers worden vergeleken met de categorie van personen voor wie dat grondrecht is gewaarborgd.

B.4.6. In zoverre het middel een schending aanvoert van artikel 23, al dan niet samen gelezen met de artikelen 10 en 11, van de Grondwet, beantwoordt het aan de hiervoor vermelde vereisten.

B.4.7. Het middel is daarentegen onontvankelijk in zoverre daarin een schending van artikel 191 van de Grondwet wordt aangevoerd, aangezien dat artikel enkel kan worden geschonden door een bepaling die een verschil in behandeling instelt tussen Belgen en vreemdelingen en niet door een bepaling die een verschil in behandeling tussen categorieën van vreemdelingen invoert.

B.5.1. Artikel 23 van de Grondwet bepaalt dat ieder het recht heeft om een menswaardig leven te leiden. Daartoe waarborgen de onderscheiden wetgevers, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen. Die rechten omvatten onder meer het recht op sociale bijstand. Artikel 23 van de Grondwet bepaalt niet wat die rechten, waarvan enkel het beginsel wordt uitgedrukt, impliceren, waarbij elke wetgever ermee is belast die rechten te waarborgen, overeenkomstig het tweede lid van dat artikel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten.

B.5.2. Artikel 23 van de Grondwet bevat inzake het recht op sociale bijstand een *standstill*-verplichting die de bevoegde wetgever verbiedt het beschermingsniveau aanzienlijk te verminderen zonder dat daartoe redenen van algemeen belang bestaan

B.6.1. Vóór de wijziging ervan bij de bestreden bepalingen van de wet van 30 december 2009, bepaalde artikel 6, § 1, van de wet van 12 januari 2007 :

« Het recht op materiële hulp geldt voor elke asielzoeker vanaf de indiening van zijn asielaanvraag en is van kracht gedurende de hele asielprocedure, met inbegrip van de beroepsprocedure, ingesteld bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van artikel 39/2, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Het recht op materiële hulp is eveneens van kracht tijdens de procedure van het administratieve cassatieberoep bij de Raad van State op grond van artikel 20, § 2, derde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Het recht op materiële hulp blijft behouden gedurende de termijnen voor het instellen van de in voorgaande lid bedoelde beroepsprocedures.

Het recht op materiële hulp geldt ook voor de familieleden van de asielzoeker ».

B.6.2. Overeenkomstig artikel 4 van de wet van 12 januari 2007, zoals van toepassing vóór de bestreden wetswijziging, had het niet-respecteren door de asielzoeker van zijn

procedurele verplichtingen in het kader van zijn asielprocedure, geen invloed op zijn recht op materiële hulp op grond van het voormelde artikel 6.

B.7.1. Uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepaling blijkt dat de beschreven regeling aanleiding gaf tot misbruik doordat sommige vreemdelingen opeenvolgende asielaanvragen indienden, met de uitsluitende bedoeling het recht op materiële hulp te verlengen.

B.7.2. De bestreden wetswijziging werd als volgt verantwoord :

« De bepalingen van het ontwerp brengen een specifieke uitzondering teweeg door het Agentschap toe te laten een bepaalde categorie asielzoekers uit te sluiten van het algemeen recht op opvang, te weten de personen die op een overduidelijke manier misbruik maken van de asielprocedure door meer dan twee opeenvolgende asielaanvragen in te reiken, met als enige doel hun recht op opvang te behouden. In ieder geval wanneer het Agentschap besluit het toegekende recht op materiële hulp te beperken moet de beslissing individueel en gemotiveerd zijn.

Op dit ogenblik hebben alle asielzoekers recht op materiële hulp binnen een opvangstructuur vanaf het ogenblik dat ze asiel aanvragen en dit gedurende de hele asielprocedure, met inbegrip van de beroepen. In grote lijnen wordt de hulp toegekend zodra zij een asielaanvraag indienen bij de Dienst Vreemdelingenzaken en voorts gedurende de procedure bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en tijdens het onderzoek van de beroepen voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en de Raad van State. Zodoende worden door artikel 6, § 1, van de voornoemde wet van 12 januari 2007, alleen de beroepen bedoeld die werden ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met andere woorden, de beroepen in volle rechtsmacht ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

In zijn huidige vorm voorziet artikel 6, § 1, van de 'opvangwet' van 12 januari 2007, gelezen in het licht van het voorbereidende werk erop (*Parlementaire documenten*, Senaat, Memorie van toelichting, Gewone Zitting 2005-2006, nr. 2565/001, p. 14-15), echter dat asielzoekers die een tweede asielaanvraag indienen of elke volgende asielaanvraag slechts recht hebben op opvang tussen het indienen van de nieuwe asielaanvraag en de weigering tot inoverwegingname door de Dienst Vreemdelingenzaken. De hulp wordt dus niet voortgezet wanneer een niet-schorsend beroep wordt aangetekend bij De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op basis van de artikelen 51/8 en 39/2, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen tegen een beslissing van niet-inoverwegingname van een meervoudige asielaanvraag (bijlage 13^{quater}). Dat is nochtans het geval, en dit principe wordt in niets gewijzigd door de bepalingen van het ontwerp, wanneer de Dienst Vreemdelingenzaken de aanvraag voor behandeling naar het CGVS doorstuurt.

Ondanks deze beperking maken bepaalde asielzoekers gebruik van een zogenaamd 'carrouselmechanisme van asielaanvragen', waarbij ze zoveel mogelijk aanvragen indienen om recht te blijven hebben op opvang gedurende de opeenvolgende procedures die werden ingediend bij de Dienst Vreemdeling[en]zaken terwijl ze profiteren van de termijn waarbinnen ze in kennis dienen te worden gesteld en de overgangstermijn voor de uitstroom uit de opvangstructuren wanneer de beslissing tot niet-inoverwegingname wordt genomen. Aan dit systeem, dat moet worden beschouwd als misbruik van de procedure, willen de becommentarieerde bepalingen op een bedachtzame en redelijke manier een einde stellen door geen recht op opvang meer toe te kennen zodra een derde asielaanvraag wordt ingediend » (*Parl. St. Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, pp. 83-84*).

B.8.1. Artikel 23, eerste lid, van de Grondwet vereist niet dat de bedoelde rechten door de wetgever voor ieder individu op dezelfde manier moeten worden gewaarborgd en die grondwetsbepaling staat derhalve niet eraan in de weg dat die rechten voor sommige categorieën van personen wordt beperkt en gemoduleerd, op voorwaarde dat voor het onderscheid in behandeling een redelijke verantwoording bestaat.

B.8.2. In de arresten nrs 21/2001, 148/2001 en 50/2002 heeft het Hof geoordeeld dat vreemdelingen, naargelang zij een eerste of een tweede asielaanvraag indienen, zich in wezenlijk verschillende situaties bevinden en dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zich niet ertegen verzetten dat het recht op sociale bijstand tijdens het onderzoek van de beroepen met betrekking tot de tweede aanvraag niet op dezelfde wijze wordt gewaarborgd als tijdens de behandeling van de eerste aanvraag. Het Hof heeft in die arresten aanvaard dat de wetgever een legitieme doelstelling nastreeft, indien hij maatregelen neemt die beogen misbruik door de indiening van opeenvolgende asielaanvragen tegen te gaan.

B.8.3.1. Uit de parlementaire voorbereiding die betrekking heeft op artikel 23 van de Grondwet blijkt dat de Grondwetgever « de burgers [niet] in een passieve rol [wilde dwingen] of tot een passieve houding [aanzetten] », maar dat hij daarentegen wilde bevestigen dat « wie rechten heeft, [...] ook plichten [heeft] », vanuit de idee dat « het de plicht van de burger is om mee te werken aan de sociale en economische vooruitgang van de maatschappij waarin hij leeft » (*Parl. St., Senaat, B.Z. 1991-1992, nr. 100-2/4°, pp. 16-17*). Daarom heeft hij het de wetgevers die hij belast met het waarborgen van de economische, sociale en culturele rechten, mogelijk gemaakt rekening te houden met de « overeenkomstige plichten », zoals verwoord in het tweede lid van artikel 23.

B.8.3.2. Aan de burgers die de in artikel 23 van de Grondwet vermelde economische, sociale en culturele rechten genieten, kunnen dus verplichtingen worden opgelegd om toegang te verkrijgen tot die rechten. Het woord « daartoe », aan het begin van dat tweede lid, geeft niettemin aan dat die verplichtingen moeten zijn verbonden met de algemene doelstelling die is vermeld in het eerste lid van artikel 23, namelijk eenieder in staat stellen een menswaardig leven te leiden door het genot van de rechten die zijn opgesomd in het derde lid van hetzelfde artikel. Die verplichtingen moeten de personen aan wie zij worden opgelegd, in staat stellen bij te dragen tot de effectieve verwezenlijking van die doelstelling voor henzelf, alsook voor de andere personen die de in artikel 23 opgesomde rechten genieten, en moeten evenredig zijn met de aldus bepaalde doelstelling.

B.8.3.3. Artikel 23 van de Grondwet verhindert de wetgever dus niet om een eventueel misbruik van het recht op maatschappelijke dienstverlening door de begunstigen ervan te voorkomen of strafbaar te stellen, teneinde het genot van dat recht te waarborgen voor diegenen die terecht aanspraak erop kunnen maken.

B.9.1. De wetgever streeft een legitieme doelstelling na indien hij het « carouselmechanisme » wil doorbreken van opeenvolgende asielaanvragen, ingediend met de enkele bedoeling het verblijf in een opvangcentrum te verlengen. Een dergelijk mechanisme leidt immers niet alleen tot een procedurele overbelasting van de asielinstanties, maar heeft ook tot gevolg dat de opvangstructuren, die een beperkte capaciteit hebben, oververzaamd raken zodat geen opvang kan worden verleend aan personen die daar recht op hebben. Met de bestreden maatregel wordt dus een doelstelling van algemeen belang nagestreefd.

B.9.2. De bestreden maatregel is pertinent om die doelstelling te bereiken en is daarmee niet onevenredig. De mogelijkheid die voortaan aan FEDASIL wordt geboden om middels een individuele gemotiveerde beslissing vanaf de derde asielaanvraag het recht op materiële opvang in de zin van artikel 2, 6°, van de wet van 12 januari 2007 te beperken, geldt ten aanzien van een beperkte groep van vreemdelingen, namelijk diegenen die reeds tweemaal zonder gunstig gevolg een asielprocedure hebben doorlopen en die hun recht op materiële hulp op onrechtmatige wijze willen verlengen.

B.9.3. Indien er sinds het beëindigen van de vorige asielprocedure nieuwe elementen voorhanden zijn die de toekenning van de vluchtelingenstatus zouden kunnen verantwoorden, zal de Dienst Vreemdelingenzaken het dossier doorzenden aan de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en wordt de materiële hulp opnieuw gewaarborgd. Tijdens de behandeling van de aanvraag door de Dienst Vreemdelingenzaken behoudt de betrokken vreemdeling het recht op medische begeleiding overeenkomstig de artikelen 24 en 25 van de wet van 12 januari 2007. Artikel 23 van die wet preciseert dat het gaat om medische begeleiding die noodzakelijk is om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

B.9.4. Bovendien druist de bestreden wetswijziging niet in tegen wat wordt voorgeschreven bij de richtlijn 2003/9/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten, waarvan de voormelde wet van 12 januari 2007 de omzetting vormt. Luidens artikel 16 van die richtlijn mogen de lidstaten het recht op opvang immers beperken of zelfs weigeren aan asielzoekers die al een asielaanvraag hebben ingediend in diezelfde lidstaat, en dus *a fortiori* ook wanneer de asielzoeker eerder al minstens twee asielaanvragen heeft ingediend.

Ten slotte zal het aan de met de toepassing van die bepaling belaste autoriteiten toekomen om het noodzakelijke overzigt te organiseren opdat het recht op opvang van de asielzoekers die opeenvolgende aanvragen indienen, met kennis van zaken wordt onderzocht.

B.9.5. De bestreden maatregel houdt dus geen aanzienlijke achteruitgang in van het recht op maatschappelijke dienstverlening van de betrokkenen die niet zou worden verantwoord door redenen van algemeen belang, en doet bijgevolg geen afbreuk aan artikel 23 van de Grondwet. De combinatie van die bepaling met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet kan niet tot een ander resultaat leiden.

B.10. Het eerste middel is niet gegrond.

Wat betreft het tweede, derde, vierde, zesde en zevende middel

B.11.1. Het tweede, het derde, het vierde, het zesde en het zevende middel beogen de vernietiging van bepaalde onderdelen van artikel 7, § 2, van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals vervangen bij artikel 162 van de wet van 30 december 2009.

B.11.2. Artikel 162 van de bestreden wet vervangt artikel 7 van de voormelde wet van 12 januari 2007, dat voortaan bepaalt :

« § 1. Het recht op de materiële hulp wordt verlengd wanneer van de vreemdeling die verblijft in een opvangstructuur de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten, en hij een familielid heeft of een persoon die het ouderlijk gezag of de voogdij over hem uitoefent op grond van de wet die van toepassing is overeenkomstig artikel 35 van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht, die binnen het toepassingsveld van deze wet valt.

§ 2. Het recht op de materiële hulp kan verlengd worden, op met redenen omklede beslissing van het Agentschap, wanneer de vreemdeling die verblijft in een opvangstructuur zich in één van volgende situaties bevindt en hiertoe een aanvraag indient :

1° de vreemdeling van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten, die geen gevolg kan geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat hem werd betekend en die, met het oog op het beëindigen van het schooljaar, een aanvraag tot uitstel van zijn bevel om het grondgebied te verlaten heeft ingediend bij de autoriteiten bevoegd voor asiel en migratie, en dit ten vroegste drie maanden voor het einde van het schooljaar. De verlenging van het recht op de materiële hulp eindigt wanneer het uitstel van het bevel om het grondgebied te verlaten afgelopen is of wanneer dit uitstel wordt geweigerd;

2° de [vreemdelinge] van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten en die geen gevolg kan geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat haar werd betekend omwille van een zwangerschap. De verlenging van het recht op de materiële hulp geldt ten vroegste vanaf de zevende maand van de zwangerschap en eindigt ten laatste na afloop van de tweede maand na de bevalling;

3° de vreemdeling van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten, die een aanvraag heeft ingediend bij de autoriteiten bevoegd voor asiel en migratie tot uitstel van het bevel om het grondgebied te verlaten omwille van een onmogelijkheid om redenen onafhankelijk van zijn wil, om terug te keren naar zijn land van herkomst.

De verlenging van het recht op de materiële hulp eindigt wanneer het uitstel van het bevel om het grondgebied te verlaten afgelopen is ofwel wanneer dit uitstel wordt geweigerd;

4° de vreemdeling van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten, die geen gevolg kan geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat hem werd betekend, en die ouder is van een Belgisch kind en een aanvraag tot

machtiging tot verblijf heeft ingediend bij de autoriteiten bevoegd voor asiel en migratie op grond van artikel 9bis van voornoemde wet van 15 december 1980. De verlenging van het recht op de materiële hulp eindigt wanneer de autoriteiten bevoegd voor asiel en migratie zich hebben uitgesproken over de aanvraag tot machtiging tot verblijf;

5° de vreemdeling van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten en die een verbintenis tot vrijwillige terugkeer heeft ondertekend, en dit tot zijn vertrek, tenzij dit vertrek uitgesteld wordt door zijn eigen gedrag;

6° de vreemdeling van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief afgesloten zijn, aan wie een bevel om het grondgebied te verlaten betekend werd, en die om gestaafde medische redenen en steunend op een aanvraag tot machtiging tot verblijf ingediend op grond van artikel 9ter van voornoemde wet van 15 december 1980, zich in de onmogelijkheid bevindt om de opvangstructuur waar hij verblijft, te verlaten.

In de in het eerste lid, 6°, beoogde hypothese moet de vreemdeling met een getuigschrift van een geneesheer dat ter ondersteuning van zijn aanvraag werd ingediend, ~~staven~~ hij zich bevindt in deze situatie van medische onmogelijkheid om de opvangstructuur te verlaten. Als het dit vereist acht, vraagt het Agentschap bijkomend medisch advies. Het Agentschap voert periodiek een controle uit van het voortbestaan van het ~~motief~~ van medische onmogelijkheid om de opvangstructuur te verlaten. De verlenging van het recht op de materiële hulp eindigt wanneer deze controle aantoont dat de medische onmogelijkheid niet langer bestaat, en, in ieder geval, op het ogenblik van de betekening van de beslissing betreffende de ontvankelijkheid van de aanvraag tot machtiging tot verblijf.

De in huidige paragraaf beoogde aanvragen moeten, op straffe van onontvankelijkheid, worden ingediend alvorens de in artikel 1, derde lid, beoogde termijn verstrijkt.

Zolang het Agentschap in het eerste lid beoogde met redenen omklede beslissing niet betekend heeft aan de vreemdeling, die op basis van huidige paragraaf een aanvraag indiende, wordt het recht op de materiële hulp voorlopig verlengd.

Om aanspraak te kunnen maken op huidige paragraaf, mag de asielprocedure van de vreemdeling niet het voorwerp hebben uitgemaakt noch van een beslissing die een andere Staat dan de Belgische aanwijst als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag in toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, noch van een beslissing om de nieuwe asielaanvraag niet in overweging te nemen in toepassing van artikel 51/8 van dezelfde wet.

§ 3. In bijzondere omstandigheden betreffende het respect voor de menselijke waardigheid kan het Agentschap afwijken van de voorwaarden die door huidige bepaling gesteld worden ».

B.11.3. Met de vervanging van artikel 7, § 2, van de voormelde wet van 12 januari 2007 streefde de wetgever twee doelstellingen na, te weten een verduidelijking van het toepassingsgebied van de bedoelde regeling en het vermijden van proceduremisbruiken (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, p. 97).

B.11.4. Zoals ook in de parlementaire voorbereiding wordt beklemtoond, heeft die bepaling alleen betrekking op asielzoekers van wie de procedure, alle mogelijke nuttige beroepen inbegrepen, volledig is afgesloten, en die zich dus niet meer kunnen beroepen op het voordeel van artikel 6 van de wet van 12 januari 2007.

Artikel 7, § 2, van diezelfde wet beoogt FEDASIL « tijdelijk en in uitzonderlijke humanitaire omstandigheden, in staat te stellen om het recht op de materiële hulp te verlengen in de opvangstructuur waarin ze zich bevinden » (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, p. 89).

Tijdens de parlementaire voorbereiding van het oorspronkelijke artikel 7 werd beklemtoond dat die bepaling diende om de continuïteit te waarborgen van de hulp aan personen die in een bijzondere administratieve situatie verkeren en dat die bepaling in geen geval zou leiden tot het ontstaan van een nieuw recht op verblijf (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-2565/001, p. 16).

B.11.5. Niettemin heeft de wetgever moeten vaststellen dat van die bepaling misbruik was gemaakt, aangezien zij systematisch werd aangewend om, soms op grond van valse redenen, één van de uitzonderingen te genieten die het mogelijk maken om de verlenging van het recht op opvang te verkrijgen, zonder dat de uitgeprocedeerde asielzoeker zich werkelijk in een « bijzondere administratieve situatie » bevond, en dat ten onrechte een beroep werd gedaan op artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, teneinde aanspraak te kunnen maken op het voordeel van artikel 7 van de voormelde wet van 12 januari 2007. Het is aan die averechtse effecten dat de bestreden bepaling een einde beoogt te maken (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, pp. 89-90).

B.11.6. De bestreden bepaling betreft in hoofdzaak twee maatregelen.

De eerste maatregel bestaat erin het automatische karakter dat de verlenging van de materiële hulp vroeger had, op te heffen en aan FEDASIL de mogelijkheid te bieden om « met een gemotiveerde beslissing [...] [te oordelen] of de vreemdeling die de aanvraag doet, zich werkelijk in één van de situaties bevindt die de voortzetting van het recht op de materiële

hulp kunnen verantwoorden», waarbij die situaties in de bestreden bepaling worden opgesomd.

De tweede maatregel bestaat erin dat de limitatieve lijst van bijzondere situaties die het op die bepaling gebaseerde recht openen, wordt herschikt en vernieuwd. Twee situaties uit de oorspronkelijke bepaling worden overgenomen, te weten de hypothese van de aanvraag van vrijwillige terugkeer (huidig artikel 7, § 2, eerste lid, 5°) en van de aanvraag tot machtiging tot verblijf op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 (huidig artikel 7, § 2, eerste lid, 6°). Vier nieuwe situaties werden toegevoegd, al betreffen zij slechts een explicitering van hypothesen die reeds werden bevestigd door de rechtspraak en die waren voorzien in de interne instructies van het Agentschap en in de memorie van toelichting van het oorspronkelijke artikel 7 van de wet van 12 januari 2007. Het gaat, onder de voorwaarden bepaald in artikel 7, § 2, van die wet, om de hypothesen van het voltooiën van een schooljaar (artikel 7, § 2, eerste lid, 1°), zwangerschap (artikel 7, § 2, eerste lid, 2°), de onmogelijkheid om terug te keren om redenen buiten de wil van de betrokkene (artikel 7, § 2, eerste lid, 3°) en het ouderschap ten aanzien van een Belgisch kind (artikel 7, § 2, eerste lid, 4°) (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, pp. 94-95).

B.12.1. In hun tweede middel voerden de verzoekende partijen aan dat artikel 7, § 2, derde lid, van de voormelde wet van 12 januari 2007 de artikelen 10, 11, 22, 23, 24 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, alsook met de artikelen 2, 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Europees Verdrag en met artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest schendt.

B.12.2. Krachtens het bestreden derde lid van artikel 7, § 2, van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals vervangen bij artikel 162 van de voormelde wet van 30 december 2009, moeten de aanvragen tot verlenging van de materiële hulp, op straffe van onontvankelijkheid, worden ingediend alvorens de in artikel 6, § 1, derde lid, van de wet van 12 januari 2007 beoogde termijn verstrijkt.

Luidens artikel 6, § 1, derde lid, van de wet van 12 januari 2007, ingevoegd bij artikel 161, 2°, van de wet van 30 december 2009, eindigt de materiële hulp in het geval van een negatieve beslissing genomen na afloop van een asielprocedure :

« 1° na een termijn van vijf dagen die volgt op de datum waarop een beslissing van een van de organen, bedoeld in het eerste lid, definitief wordt en niet vatbaar voor beroep, als op dat moment de uitvoeringstermijn van het bevel om het grondgebied te verlaten, betekend aan de asielzoeker, verstreken is;

2° de dag volgend op de dag waarop de uitvoeringstermijn van het bevel om het grondgebied te verlaten, betekend aan de asielzoeker, verstrijkt als op de datum waarop een beslissing van de organen bedoeld in het eerste lid definitief wordt en niet vatbaar voor beroep, de uitvoeringstermijn om het grondgebied te verlaten nog niet verstreken is maar ten vroegste na een termijn van vijf dagen te rekenen vanaf de bovengenoemde beslissing ».

B.12.3. Volgens de Ministerraad is het middel niet ontvankelijk omdat de verzoekende partijen niet uiteenzetten in welk opzicht de bestreden bepaling de vermelde grondwetsbepalingen en bepalingen van internationaal recht zou schenden.

B.12.4. Het middel is bijzonder summier ontwikkeld en de verzoekende partijen blijken enkel kritiek te hebben op de voorwaarde dat, om aanspraak te kunnen maken op de in artikel 7, § 2, eerste lid, bedoelde verlenging van materiële hulp, de betrokken vreemdeling een aanvraag bij FEDASIL moet indienen binnen de in artikel 6, § 1, derde lid voorziene termijnen.

B.12.5. Wat de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet betreft, preciseren de verzoekende partijen niet welke categorieën van personen met elkaar moeten worden vergeleken en in welk opzicht de bestreden bepaling een verschil in behandeling teweegbrengt dat discriminerend zou zijn. Ook voor het overige geven ze in geen enkel opzicht aan om welke reden de door de wet opgelegde termijnvereiste afbreuk zou doen aan de rechten, waarop de betrokken vreemdelingen aanspraak zouden kunnen maken.

B.12.6. Het tweede middel is niet ontvankelijk.

B.13.1. In hun derde middel bekritisieren de verzoekende partijen de bestaanbaarheid van artikel 7, § 2, eerste lid, 1° en 4°, van de wet van 12 januari 2007, zoals ingevoegd bij artikel 162 van de bestreden wet, met de artikelen 10, 11, 22, 24 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens of met artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees

Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre de vreemdeling van wie de asielaanvraag definitief is verworpen, dient aan te tonen dat hij geen gevolg kan geven aan een bevel om het grondgebied te verlaten om, behoudens een door FEDASIL toegekende afwijking, een verlenging van de materiële hulp te kunnen genieten teneinde zijn schooljaar te beëindigen of in afwachting van een eventuele machtiging tot verblijf op grond van het feit dat hij ouder is van een Belgisch kind.

B.13.2. Om de in B.4.7 uiteengezette redenen, is het middel onontvankelijk in zoverre daarin een schending van artikel 191 van de Grondwet wordt aangevoerd.

B.13.3.1. Zes situaties worden opgesomd in het voormelde artikel 7, § 2, eerste lid. Die situaties kunnen aanleiding geven tot een verlenging van de door FEDASIL toegekende hulp.

B.13.3.2. In sommige gevallen, zoals dat van de vreemdeling die zeven maanden of meer zwanger is of van die welke minder dan twee maanden vóór de datum waarop de hulp zou moeten worden beëindigd, is bevallen, vereist de wet niet dat de betrokken persoon, naast de zwangerschap of de bevalling, aantoont dat hij zich in de onmogelijkheid bevindt om het grondgebied te verlaten, aangezien die onmogelijkheid inherent is aan de aangevoerde omstandigheid. De wet vereist daarom niet dat de betrokkene aan de bevoegde overheid de verlenging van haar bevel om het grondgebied te verlaten moet vragen.

B.13.3.3. In de andere gevallen brengt de aangevoerde omstandigheid niet noodzakelijk de onmogelijkheid om het grondgebied te verlaten met zich mee. In die gevallen kan de wetgever van de betrokkene redelijkerwijs vereisen dat hij een aanvraag tot verlenging van het bevel om het grondgebied te verlaten of een aanvraag tot machtiging tot verblijf overeenkomstig artikel 9bis van de wet van 15 december 1980 bij de bevoegde autoriteiten moet hebben ingediend, waarbij wordt uiteengezet in welk opzicht hij door de aangevoerde omstandigheid in de situatie waarin geen gevolg kan worden gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten of in de situatie waarin een verblijfsrecht wordt verkregen, wordt geplaatst. Zulks is het geval voor de persoon die aanvoert dat hij een leerling of een student is en dat hij wegens het gevorderde stadium van het schooljaar het grondgebied niet kan verlaten zonder de vruchten van de begonnen studies of van het begonnen jaar te verliezen. Zulks is eveneens het geval voor de persoon die ouder is van een Belgisch kind en die in dat opzicht wordt bedoeld in artikel 9bis van de voormelde wet van 15 december 1980.

B.13.3.4. Ten slotte beoogt de bestreden bepaling, in het 3° ervan, de situatie van de persoon die niet naar zijn land kan terugkeren om redenen onafhankelijk van zijn wil. Dat geval beoogt alle situaties, die niet zijn afgebakend, waarin een persoon zich in de onmogelijkheid bevindt om gevolg te geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat hem is afgeleverd.

B.13.4. Aangezien de wetgever, behalve die restcategorie, uitdrukkelijk, enerzijds, de personen die het schooljaar wensen te beëindigen en, anderzijds, de personen die ouder zijn van een Belgisch kind, heeft beoogd, vormen die twee omstandigheden bijzondere redenen waardoor FEDASIL kan oordelen, totdat de bevoegde overheid uitspraak heeft gedaan over de aanvraag, naar gelang van het geval, tot verlenging van het bevel om het grondgebied te verlaten of tot machtiging tot verblijf, dat de bedoelde personen zich ten aanzien van de materiële hulp in de onmogelijkheid bevinden om het grondgebied te verlaten. Een andere interpretatie zou die twee bepalingen immers zinloos maken aangezien de gevallen waarop zij betrekking hebben, zich niet zouden onderscheiden van de andere gevallen die op onbepaalde wijze in het 3° worden bedoeld.

De tijdelijke toekenning van de materiële hulp door FEDASIL, in afwachting van de beslissing van de bevoegde overheid met betrekking tot de verblijfsstatus van de betrokkene, loopt niet op die beslissing vooruit. In het bijzonder doet de toekenning van de hulp op grond van de in het geding zijnde bepaling geen enkel recht op verblijf of recht om nog langer op het grondgebied te verblijven, ontstaan na de beslissing van de bevoegde overheid inzake het verblijfsrecht.

B.13.5. Het derde middel is niet gegrond.

B.14.1. In hun vierde middel betwisten de verzoekende partijen de bestaanbaarheid van artikel 7, § 2, eerste lid, 1°, van de wet van 12 januari 2007, zoals ingevoegd bij artikel 162 van de bestreden wet, met de artikelen 10, 11, 24 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre de aanvraag tot verlenging van de materiële hulp met het oog op het beëindigen van het schooljaar, behoudens een door FEDASIL

toegekende afwijking, ten vroegste drie maanden vóór het einde van het schooljaar kan worden ingediend, wat tot gevolg heeft dat de verlenging van de materiële hulp slechts geldt voor het lopende schooljaar en niet voor de daaropvolgende jaren die eventueel nodig zijn om een getuigschrift of diploma te halen. Bovendien zouden volgens de verzoekende partijen de vreemdelingen worden gediscrimineerd die hun schooljaar niet in juni, maar in september beëindigen.

B.14.2. Om de in B.4.7 uiteengezette redenen is het middel onontvankelijk in zoverre daarin een schending van artikel 191 van de Grondwet wordt aangevoerd.

B.14.3. Het feit dat in de in artikel 7, § 2, eerste lid, 1°, van de wet van 12 januari 2007 bedoelde gevallen, de vreemdeling die geen gevolg kan geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten, de aanvraag tot verlenging van de materiële hulp die daarin wordt bedoeld, behoudens een door FEDASIL toegekende afwijking, ten vroegste drie maanden vóór het einde van het schooljaar moet indienen, wordt verantwoord door de wil van de wetgever om misbruiken tegen te gaan en aldus de verzaaiing van het opvangnetwerk te vermijden. Aldus wordt immers vermeden dat de vreemdeling van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten, zich inschrijft in een onderwijsinstelling met het loutere oog op de verlenging van de materiële hulp.

B.14.4. De interpretatie van de verzoekende partijen als zou de verlenging van de materiële hulp worden ontzegd aan hen die hun schooljaar niet in juni maar pas in september beëindigen, vindt geen steun in de tekst van de bestreden bepaling, die de mogelijkheid van een verlenging voorziet « met het oog op het beëindigen van het schooljaar », waarmee het gehele lopende schooljaar wordt bedoeld.

Het middel gaat derhalve uit van een verkeerde premisse.

B.14.5. In zoverre de verzoekende partijen het feit bekritisieren dat de mogelijkheid om de materiële hulp te verlengen slechts geldt voor het lopende schooljaar en niet voor de daaropvolgende jaren die eventueel nodig zijn om een getuigschrift of diploma te halen, dient te worden opgemerkt dat het recht op onderwijs, dat wordt gewaarborgd door de in het middel aangehaalde grondwets- en verdragsbepalingen, geen recht op materiële hulp in de zin van artikel 2, 6°, van de wet van 12 januari 2007 inhoudt, laat staan de verplichting voor de

overheid om op grond van die bepalingen een vreemdeling die illegaal in het land verblijft, materiële hulp te verlenen.

B.14.6. Bijgevolg is artikel 24 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten en met artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, niet geschonden.

B.14.7. Voor het overige zetten de verzoekende partijen niet uiteen hoe de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de voormelde verdragsbepalingen, zouden zijn geschonden.

B.14.8. Het vierde middel is niet gegrond.

B.15.1. In hun zesde middel voeren de verzoekende partijen aan dat artikel 7, § 2, eerste lid, 6°, en artikel 7, § 2, tweede lid, van de wet van 12 januari 2007, zoals vervangen door artikel 162 van de wet van 30 december 2009, de artikelen 10, 11, 23 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, met de artikelen 2 en 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en met artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest, schenden.

B.15.2. Uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat de verzoekende partijen enkel de vernietiging van de woorden « zich in de onmogelijkheid bevindt om de opvangstructuur waar hij verblijft, te verlaten » in artikel 7, § 2, eerste lid, 6°, en de woorden « wanneer deze controle aantoont dat de medische onmogelijkheid niet langer bestaat, en, in ieder geval » in artikel 7, § 2, tweede lid, beogen.

B.15.3. Krachtens het vóór de bestreden wetswijziging van toepassing zijnde artikel 7, 1°, van de wet 12 januari 2007, kon een uitgeprocedeerde asielzoeker een verlenging van materiële hulp verkrijgen op grond van het bewijs dat hij bij de Dienst Vreemdelingenzaken een machtiging tot verblijf om medische redenen had aangevraagd, op basis van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

B.15.4. Volgens de wetgever heeft die regeling geleid tot misbruik en nam het aantal personen dat een beroep deed op de laatst vermelde bepaling met de enkele bedoeling een verlenging van de materiële hulp te verkrijgen, voortdurend toe; dit had niet alleen tot gevolg dat het opvangnetwerk oververzadigd geraakt, maar ook dat een overmatig gebruik werd gedaan op de Dienst Vreemdelingenzaken (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, pp. 92-93).

B.15.5. Om een verlenging van materiële hulp in een opvangstructuur te verkrijgen, bepaalt het bestreden artikel 7, § 2, eerste lid, 6°, en tweede lid, van de wet van 12 januari 2007 voortaan dat, naast het formele bewijs dat een aanvraag werd ingediend op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980, ook een medisch getuigschrift moet worden voorgelegd waaruit blijkt dat de betrokkene wegens zijn gezondheidstoestand niet in staat is om de opvangstructuur te verlaten. De verlenging van het recht op materiële hulp kan ook worden stopgezet wanneer bij periodieke controles door FEDASIL blijkt dat de medische onmogelijkheid om de opvangstructuur te verlaten, niet langer bestaat.

B.15.6. De verzoekende partijen zetten een grieven uiteen voor wat betreft de schending van de artikelen 23 en 191 van de Grondwet, van artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, van de artikelen 2 en 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en van artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest, zodat het middel in die mate onontvankelijk is.

B.15.7. Voor wat de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet betreft, preciseren de verzoekende partijen niet welke categorieën van personen met elkaar moeten worden vergeleken, doch hun kritiek kan zo worden begrepen dat het discriminerend zou zijn dat binnen de categorie van vreemdelingen die een beroep doen op artikel 9ter van de wet van 15 december 1980, voortaan alleen nog diegenen die voldoen aan de voorwaarden van de bestreden bepalingen, een verlenging van materiële hulp zouden kunnen krijgen, in afwachting van een beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken over hun aanvraag.

B.15.8. Bij de beoordeling van de bestreden bepaling dient voor ogen te worden gehouden dat ze betrekking heeft op vreemdelingen van wie de asielprocedure is afgesloten, doch die om reden van bijzondere omstandigheden met betrekking tot hun gezondheidstoestand nog tijdelijk op het grondgebied worden toegelaten. Vreemdelingen die

zich vluchteling hebben verklaard en hebben gevraagd om als dusdanig te worden erkend, verblijven volgens artikel 57, § 2, van de wet op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn illegaal in het Rijk wanneer de asielaanvraag is geweigerd en hun een bevel om het grondgebied te verlaten is betekend. Het feit dat zij in bepaalde situaties een verlenging van materiële hulp in een opvangstructuur kunnen verkrijgen, wijzigt hun verblijfsstatus niet. Die zal, in voorkomend geval, door de bevoegde autoriteiten worden toegekend om de medische redenen die de betrokkenen aanvoeren in hun aanvraag die op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 is ingediend.

B.15.9. Wanneer de wetgever een vreemdelingenbeleid wil voeren en met het oog daarop regels oplegt waaraan moet worden voldaan om wettig op het grondgebied te verblijven, hanteert hij een objectief en pertinent criterium van onderscheid indien hij aan het al dan niet naleven daarvan gevolgen verbindt bij het toekennen van sociale bijstand.

Het asielbeleid van de overheid zou worden doorkruist wanneer zou worden aangenomen dat voor diegenen wier asielaanvraag werd geweigerd, dezelfde rechten zouden moeten gelden als ten aanzien van diegenen wier aanvraag nog wordt onderzocht of reeds werd goedgekeurd.

B.15.10. Met de bestreden bepaling heeft de wetgever gestreefd naar een evenwicht tussen, enerzijds, de bekommernis om een humane oplossing te vinden voor uitgeprocedeerde asielzoekers die om redenen met betrekking tot hun gezondheidstoestand de opvangstructuur niet kunnen verlaten, en, anderzijds, de noodzaak om proceduremisbruik en oververzadiging van de opvangstructuren tegen te gaan. In het licht van die bekommernissen is het niet onredelijk dat van de betrokken vreemdeling die vraagt om een verlenging van de door de opvangstructuur toegekende materiële hulp te genieten, wordt gevraagd dat hij, in afwachting van de beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980, aantoont dat hij die structuur niet kan verlaten.

B.15.11. De eventuele weigering van de verlenging van de materiële hulp op grond van de bestreden bepaling, heeft geen enkele invloed op de aanvraag voor een machtiging tot verblijf op grond van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980 en de betrokkene die niet in de opvangstructuur kan blijven, kan aanspraak maken op de maatschappelijke dienstverlening voor zover die hem moet worden toegekend door het bevoegde openbaar

centrum voor maatschappelijk welzijn. In dat verband heeft het Hof in zijn arresten nrs. 80/99, 57/2000, 17/2001, 21/2001, 148/2001, 50/2002 en 194/2005 geoordeeld dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn geschonden indien artikel 57, § 2, van de wet van 8 juli 1976 wordt toegepast op vreemdelingen die illegaal op het grondgebied verblijven maar die zich, om medische redenen, in de onmogelijkheid bevinden om gevolg te geven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat hun werd betekend. De wetgever heeft bij de aanneming van de bestreden bepaling trouwens gepreciseerd : « Het spreekt voor zich dat het aldus gewijzigde mechanisme in geen geval de betrokken vreemdeling het recht om een menswaardig leven te leiden, zoals voor de betrokken categorie van mensen bevestigd door het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 80/99 van 30 juni 1999, mag ontnemen » (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, p. 93).

Tevens laten de bestreden bepalingen FEDASIL toe om in bijzondere gevallen gegrond op het respect voor de menselijke waardigheid, de nieuwe voorwaarden van artikel 7 van de wet van 12 januari 2007 buiten toepassing te laten.

B.15.12. Daaruit vloeit voort dat de bestreden maatregel geen onevenredige gevolgen heeft.

B.15.13. Het zesde middel is niet gegrond.

B.16.1. In hun zevende middel voeren de verzoekende partijen aan dat artikel 7, § 2, vijfde lid, van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals vervangen door artikel 162 van de wet van 30 december 2009, de artikelen 10, 11, 22, 23 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, met de artikelen 2, 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest, schendt.

B.16.2. Krachtens de bestreden bepaling zijn uitgesloten van de mogelijkheid een verlenging van materiële hulp te genieten, de vreemdelingen die het voorwerp hebben uitgemaakt van een beslissing waarbij een andere Staat dan de Belgische Staat wordt aangewezen als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 « betreffende de toegang tot het grondgebied, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen », alsook vreemdelingen die

het voorwerp zijn van een beslissing om de nieuwe asielaanvraag niet in overweging te nemen met toepassing van artikel 51/8 van dezelfde wet.

B.16.3. In de parlementaire voorbereiding werd die bepaling als volgt verantwoord :

« De derde wijziging die de ontwerpbeplanning voornemens is aan te brengen, via het laatste lid van haar paragraaf 2, is bedoeld om, zo logisch mogelijk, het toepassingsveld van artikel 6 en van artikel 7 van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en bepaalde andere categorieën van vreemdelingen op elkaar af te stemmen, door een misbruik van de termen ' van wie de asielprocedure en de procedure voor de Raad van State negatief zijn afgesloten ' te vermijden, zoals reeds beoogd werd in het artikel 7 in zijn huidige configuratie.

*Ter herinnering, momenteel hebben alle asielzoekers recht op de materiële hulp in een opvangstructuur vanaf de indiening van de asielaanvraag en dit tijdens de hele duur van de asielprocedure, met inbegrip van de beroepen. Schematisch wordt de hulp toegevoerd zodra de asielaanvraag ingediend is bij de Dienst Vreemdelingenzaken en loopt verder tijdens de procedure bij het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen en tijdens het onderzoek van de beroepen voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en de Raad van State. Artikel 6 van voornoemde wet van 12 januari 2007 beoogt inderdaad enkel de beroepen die ingediend werden op basis van artikel 39/2, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van de vreemdelingen, dit wil zeggen de beroepen in volle rechtsmacht die ingediend werden bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en in zijn huidige versie voorziet artikel 6 van de wet van 12 januari 2007, in het licht van zijn voorbereidende werkzaamheden (*Parl. St.*, Memorie van toelichting, gew. za. 2005-2006, nr. 2565/001, p. 14-15), echter dat de asielzoeker die een nieuwe asielaanvraag indient enkel recht op opvang heeft in de periode tussen de indiening van zijn nieuwe asielaanvraag en de beslissing door de Dienst Vreemdelingenzaken om deze niet in overweging te nemen. De hulp wordt dus niet voortgezet wanneer een niet-schorsend beroep werd ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, op basis van de artikelen 51/8 en 39/2, § 2, van bovenvermelde wet van 15 december 1980, tegen een beslissing tot niet-inoverwegingname van een meervoudige asielaanvraag (bijlage 13quater). De hulp wordt niettemin wel voortgezet wanneer de Dienst Vreemdelingenzaken een gunstige beslissing neemt om de nieuwe aanvraag in overweging te nemen en ze doorstuurt naar het CGVS.*

De geest van artikel 6 van de wet van 12 januari 2007 is dat de ' asielprocedure ' die het recht op opvang verleent, overeenstemt met de behandeling van de aanvraag ' ten gronde ' voor het CGVS en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Het is op een dergelijke afgesloten procedure dat de ex-asielzoeker zich kan beroepen om het genot van artikel 7 te kunnen invoeren » (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, pp. 94-95).

B.16.4. De verzoekende partijen zetten geen grieven uiteen voor wat betreft de schending van de artikelen 22, 23 en 191 van de Grondwet, van artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, van de artikelen 2, 3

en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en van artikel 11 van het Europees Sociaal Handvest, zodat het middel in die mate onontvankelijk is.

B.16.5.1. In het eerste onderdeel van het zevende middel voeren de verzoekende partijen aan dat de uitsluiting van de verlenging van elke materiële hulp vooraleer de asielzoeker op grond van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 effectief is overgebracht naar de lidstaat van de Europese Unie die verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag, een te verregaande maatregel zou zijn.

B.16.5.2. In tegenstelling tot wat de Ministerraad betoogt, betreft het een gebonden bevoegdheid van FEDASIL, zodat verlenging van de materiële hulp steeds is uitgesloten wanneer aan de toepassingsvoorwaarden van de bestreden bepaling is voldaan.

B.16.5.3.1. In de parlementaire voorbereiding werd met betrekking tot een asielzoeker die het voorwerp uitmaakt van een beslissing waarbij een andere Staat dan de Belgische Staat wordt aangewezen als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980, het volgende gepreciseerd :

« [Om] aanspraak te kunnen maken op huidige paragraaf, mag de asielprocedure van de vreemdeling niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een beslissing die een andere Staat dan Belgische aanwijst als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag in toepassing van artikel 51/5 van voornoemde wet van 15 december 1980. Net als voor wat betreft de bijlage 13^{quater}, opent de toekenning van een bijlage 26^{quater} dus niet het recht om van artikel 7 van de wet van 12 januari 2007 te genieten. Immers, de aflevering van een bijlage 25^{quater} betekent dat een andere lidstaat van de Europese Unie de asielaanvraag zal onderzoeken, en dus niet de Belgische asielinstanties. Zoals hierboven werd aangestipt, opdat volgens de geest van artikel 6 de asielaanvraag recht geeft op opvang, moet deze ' ten gronde ' worden onderzocht door het CGVS of de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, hetgeen niet het geval is bij de aflevering van een bijlage 26^{quater}. Het spreekt voor zich dat het recht op opvang opnieuw wordt geopend indien de bijlage 26^{quater} geschorst, en *a fortiori* vernietigd, zou worden door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen » (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, p. 96).

B.16.5.3.2. De materiële hulp « is van kracht gedurende de hele asielprocedure » (artikel 6, § 1, eerste lid, van de wet van 12 januari 2007).

B.16.5.4.1. De afdeling wetgeving van de Raad van State heeft met betrekking tot voormelde categorie van asielzoekers opgemerkt :

« de asielzoeker die door de minister of door diens gemachtigde in kennis is gesteld van een bijlage 26^{quater} [blijft] in de grond een asielzoeker, zelfs als ervan uitgegaan wordt dat niet België, maar een andere lidstaat in het kader van de toepassing van de Dublinverordening verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn asielaanvraag, welke lidstaat voorts aanvaard zou hebben om de asielzoeker over te nemen of terug te nemen; de betrokken vreemdeling lijkt dus in het kader van de toepassing van artikel 6, § 1, van de wet van 12 januari 2007 wel een asielzoeker te blijven tijdens de procedure, althans tot het verstrijken van de termijn die hem was toegekend om gevolg te geven aan bijlage 26^{quater} » (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, p. 251).

B.16.5.4.2. Uit wat voorafgaat, vloeit voort dat een asielzoeker die het voorwerp uitmaakt van een beslissing waarbij een andere Staat dan de Belgische Staat wordt aangewezen als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 het recht op materiële hulp geniet tot de datum waarop de asielzoeker zich bij de bevoegde overheden van de verantwoordelijke Staat dient aan te melden of, bij gebreke aan een dergelijke datum, tot op het ogenblik waarop hij naar de grens wordt teruggeleid (artikel 51/5, § 3, tweede en derde lid, van de wet van 15 december 1980).

B.16.5.5. In zoverre de wetgever de mogelijkheid om een aanvraag tot verlenging van de materiële hulp wenst voor te behouden aan de vreemdeling wiens asielaanvraag wordt behandeld door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en die in voorkomend geval beroep heeft ingesteld bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van artikel 39/2, § 1, van de wet van 15 december 1980, is het verschil in behandeling redelijk verantwoord. De asielaanvraag van een asielzoeker die het voorwerp uitmaakt van een beslissing waarbij een andere Staat dan de Belgische Staat wordt aangewezen als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980, wordt immers niet behandeld door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en de beslissing waarbij een andere Staat dan de Belgische Staat wordt aangewezen als verantwoordelijke voor de behandeling van de asielaanvraag met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 kan niet het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op grond van artikel 39/2, § 1, van de wet van 15 december 1980.

B.16.5.6. Voor het overige zetten de verzoekende partijen niet uiteen in welke mate die uitsluiting het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie zou schenden.

B.16.5.7. Het is dus toelaatbaar dat, wanneer de asielzoeker met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 het voorwerp uitmaakt van een beslissing waarbij de bevoegde overheid vaststelt dat een andere Staat verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn aanvraag, en wanneer te zijnen aanzien maatregelen worden genomen met het oog op zijn overbrenging, de door een opvangcentrum toegekende materiële hulp wordt stopgezet bij het verstrijken van de in B.16.5.4.2 vermelde termijn.

B.16.6.1. In het tweede onderdeel van het zevende middel voeren de verzoekende partijen aan dat de uitsluiting van de verlenging van de materiële hulp voor asielzoekers die na de afwijzing van een eerste verzoek er een tweede hebben ingediend dat, met toepassing van artikel 51/8 van de wet van 15 december 1980, niet in overweging is genomen, ~~er~~ te verregaande maatregel zou zijn.

B.16.6.2. Hoewel de verzoekende partijen niet preciseren met welke andere categorie van personen de in B.16.6.1 bedoelde vreemdelingen ~~moete~~ worden vergeleken, kan worden aangenomen dat hun situatie moet worden ~~vergeleken~~ met die van de vreemdelingen voor wie, na de definitieve afwijzing van hun eerste asielaanvraag FEDASIL de verlenging van materiële hulp kan toestaan overeenkomstig artikel 7, § 2, eerste tot vierde lid, van de bestreden wet.

B.16.6.3. In zijn arresten nrs. 21/2001, 148/2001 en 50/2002 heeft het Hof geoordeeld dat vreemdelingen, naargelang zij een eerste of volgende asielaanvraag indienen, zich in wezenlijk verschillende situaties bevinden. Uit de voormelde parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde bepaling is gebleken dat met name bij herhaalde asielaanvragen misbruik dient te worden voorkomen. De beslissing om een tijdelijke verlenging van de materiële hulp in welbepaalde bijzondere omstandigheden slechts mogelijk te maken na de definitieve afwijzing van de eerste asielaanvraag spoort met die doelstelling.

B.16.6.4. De onmogelijkheid om een verlenging van de materiële hulp te kunnen vragen en te kunnen verkrijgen, na de beslissing op grond van artikel 51/8 van de Vreemdelingenwet een nieuwe asielaanvraag niet in aanmerking te nemen, is niet absoluut. Artikel 7, § 3, van de bestreden wet bepaalt immers dat het Agentschap in bijzondere omstandigheden betreffende

het respect voor de menselijke waardigheid kan afwijken van de voorwaarden die door die bepaling worden gesteld. Ten aanzien van die bepaling stelt de parlementaire voorbereiding :

« In het kader van de met name specifieke humanitaire omstandigheden verbonden met de toepassing van één van de hypothesen die in het huidig artikel 7 opgesomd worden, kan het Agentschap toestaan dat vreemdelingen die, krachtens de nieuwe bepalingen van het ontwerpartikel, niet langer recht hebben op artikel 7, er zich toch op kunnen beroepen om hun recht op opvang te verlengen » (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, p. 96).

B.16.6.5. Het tweede onderdeel van het zevende middel is niet gegrond.

Wat het achtste middel betreft

B.17.1. In hun achtste middel voeren de verzoekende partijen aan dat artikel 45 van de voormelde wet van 12 januari 2007, zoals gewijzigd bij artikel 168 van de bestreden wet, de artikelen 23 en 191 van de Grondwet schendt, doordat die bepaling voor wat betreft de mogelijke sancties die kunnen worden genomen ten aanzien van personen die ernstige overtredingen begaan van de voorschriften en werkingsregels van de opvangstructuren, in de mogelijkheid voorziet van een tijdelijke uitsluiting van het recht op de materiële hulp in een opvangstructuur, voor een maximale duur van een maand.

B.17.2. In zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 191 van de Grondwet, is het middel onontvankelijk om de in B.4.7 uiteengezette redenen.

B.18.1. Tijdens de parlementaire voorbereiding werd de bestreden bepaling als volgt verantwoord :

« Sinds enkele jaren, en nog duidelijker sinds de inwerkingtreding van voornoemde wet op 1 juni 2007, wordt de maatschappelijke hulp die in België aan de vreemdelingen wordt toegekend, dus hoofdzakelijk verleend door voornamelijk collectieve structuren, met name de opvangstructuren die door het Agentschap of één van zijn partners beheerd worden.

In de mate waarin het problematisch gedrag van bepaalde begunstigden van de opvang een gevaar kan inhouden voor de veiligheid van de andere bewoners en van de personeelsleden, en de ordemaatregel of de sanctie die erin bestaat om deze begunstigden naar andere opvangstructuren over te plaatsen, soms niet doeltreffend is, wordt voorzien om een nieuwe sanctie in te voeren die het mogelijk zou maken om de begunstigden van de opvang

die verantwoordelijk zijn voor zeer ernstige feiten die afbreuk doen aan de veiligheid in de opvangstructuur, tijdelijk van de opvang uit te sluiten.

Deze wijziging is te verantwoorden door het feit dat de 'opvangwet' tot doel heeft om een materiële hulp te bieden die beantwoordt aan de menselijke waardigheid van de asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen en dat, zoals zonet werd herhaald, de toekenning van deze materiële hulp inhoudt dat de betrokken vreemdeling zich inburgerd in het leven in gemeenschap van een opvangstructuur. Het is dus de opzet dat, wanneer een begunstigde van de opvang, via de materiële hulp die hij in een opvangstructuur krijgt, de veiligheid van de andere bewoners (of van het personeel) bedreigt, de wet een mechanisme dient te voorzien om de veiligheid te kunnen herstellen en het de bewoners van de opvangstructuur mogelijk te kunnen maken om in een veilige instelling opgevangen te worden.

Sinds de wet van 12 januari 2007 in werking trad, zijn er enkele voorbeelden van bijzonder moeilijk te beheren situaties in diverse opvangstructuren, waarin de verantwoordelijken van de opvangstructuren, bij gebrek aan een wettelijk bevreemdend instrument, ofwel niet de gepaste maatregel konden nemen en dus een risico voor de andere bewoners van de betrokken opvangstructuur of zelfs van een andere opvangstructuur (bij overplaatsing) moesten laten bestaan, of dringende maatregelen moesten nemen die op de rand van de wettelijkheid lagen.

Artikel 143 heeft als doel het mogelijk te maken om, als kort beschreven uitwassen te vermijden. De wijziging van artikel 45 van de wet van 12 januari 2007 dat het stelsel van de sancties betreft, beoogt desgevallend het gedrag in kwestie te bestraffen met een tijdelijke uitsluiting van de betrokken bewoner van het recht op de materiële hulp » (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, pp. 104-105).

B.18.2. Wat inzonderheid de bestaanbaarheid van de bestreden bepaling met artikel 23 van de Grondwet betreft, werd in de parlementaire voorbereiding het volgende overwogen :

« De overwogen wijziging beantwoordt aan de grondwettelijke bepalingen en meer bepaald aan artikel 23 van de Grondwet dat bepaalt: 'ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden', en dat de economische, maatschappelijke en culturele rechten die door de verschillende wetgevers vastgelegd zijn, rekening houdend met de overeenstemmende verplichtingen, die mogelijk maken om deze doelstellingen in te vullen, onder meer het recht op maatschappelijke dienstverlening bevatten, doordat deze bepaling een *standstill*-effect krijgt.

[...].

In ieder geval is de invoering, via een sanctie, van een maatregel van tijdelijke uitsluiting verantwoord ten aanzien van het nagestreefde doel. Een dergelijke uitzonderlijke maatregel mag enkel gehanteerd worden wanneer geen enkele andere oplossing, met name de overplaatsing naar andere opvangstructuren of andere minder 'strengere' maatregelen, het mogelijk maakt om het beoogde doel te bereiken, namelijk de veiligheid van de begunstigten van de materiële hulp en het personeel van de opvangstructuren en de opvang in omstandigheden die een menswaardig leven waarborgen, garanderen. In bepaalde extreme

gevallen verschuift de overplaatsing het probleem alleen maar naar een andere opvangstructuur, maar maakt geen einde aan het reële gevaar dat bepaalde personen betekenen voor de veiligheid van de andere bewoners en van het personeel van de opvangstructuren. Een dergelijke uitsluitingsmaatregel is verantwoord door een reden van algemeen belang, namelijk de opvang van de andere begunstigden waarborgen in omstandigheden die beantwoorden aan het recht op een menswaardig leven. Hij is dus bedoeld om de eerbiediging van de menselijke waardigheid te waarborgen » (*Parl. St., Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, p. 107*).

B.19.1. Zoals in B.8.3.3 werd gesteld, verhindert artikel 23 van de Grondwet de wetgever niet om een eventueel misbruik van het recht op maatschappelijke dienstverlening door de begunstigden ervan te voorkomen of strafbaar te stellen, teneinde het genot van dat recht te waarborgen voor diegenen die er terecht aanspraak op kunnen maken.

B.19.2.1. De bestreden maatregel streeft een doelstelling van algemeen belang na doordat hij beoogt de veiligheid in de opvangstructuren voor asielzoekers te waarborgen.

B.19.2.2. De door de bestreden bepaling ingevoerde sanctie mag enkel worden uitgesproken bij een zeer ernstige inbreuk op het huishoudelijk reglement van de opvangstructuur, die het personeel of de andere bewoners van de opvangstructuur in gevaar brengt of die duidelijke risico's inhoudt voor de veiligheid of de naleving van de openbare orde in de opvangstructuur (artikel 45, zevende lid, van de wet van 12 januari 2007, zoals ingevoegd bij het beattende artikel 168), zoals doodsbedreigingen ten opzichte van het personeel of het bezit van wapens (*Parl. St., Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/017, p. 9*). Bovendien dient er bij de keuze van de sanctie rekening te worden gehouden met de aard en de omvang van de overtreding evenals met de concrete omstandigheden waarin deze werd begaan (artikel 45, eerste lid, van de wet van 12 januari 2007). Te dien aanzien wordt de tijdelijke uitsluiting van het recht op de materiële hulp in een opvangstructuur opgevat als een *ultimum remedium*, dat enkel kan worden opgelegd als geen enkele andere maatregel, in voorkomend geval van strafrechtelijke aard, adequaat lijkt. Dit werd in de parlementaire voorbereiding uitdrukkelijk bevestigd :

« Deze uiterste maatregel mag enkel genomen worden wanneer vaststaat dat andere maatregelen die de rechten en vrijheden van de begunstigde van de opvang (met name inzake het recht op een menswaardig leven) minder aantasten, het niet mogelijk maakten om het nagestreefde doel te halen, namelijk alle bewoners van de centra een beveiligde opvang waarborgen » (*Parl. St., Kamer, 2009-2010, DOC 52-2299/001, pp. 106-107*).

B.19.2.3. De tijdelijke uitsluiting bedraagt maximaal één maand. Ondertussen behoudt de betrokken vreemdeling het recht op medische begeleiding overeenkomstig de artikelen 24 en 25 van de wet van 12 januari 2007. Artikel 23 van die wet preciseert dat het gaat om medische begeleiding die noodzakelijk is om een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Nog steeds volgens de bestreden bepaling, dient de door de sanctie geviseerde persoon voorafgaandelijk aan het nemen van de sanctie te worden gehoord. De sanctie wordt opgelegd door de directeur of de verantwoordelijke van de opvangstructuur en moet binnen een termijn van drie werkdagen worden bevestigd door de directeur-generaal van FEDASIL, zo niet wordt ze automatisch opgeheven. De sanctie kan ook tijdens de uitvoering ervan worden verminderd of opgeheven. Bovendien bepaalt de wet dat de beslissing waarbij de sanctie wordt opgelegd, op een objectieve en onpartijdige wijze moet worden genomen en het voorwerp uitmaakt van een motivering.

Ten slotte staat tegen deze sanctie een beroep met volledige rechtsmacht open bij de arbeidsrechtbank (*Parl. St.*, Kamer, 2009-2010, Doc 52-2299/017, p. 10) die kennis neemt van de geschillen betreffende elke schending van de rechten die aan de begunstigden van de opvang worden gewaarborgd door de boeken II en III van de wet van 12 januari 2007 (artikel 580, 8°, f), van het *Gerechdelijk Wetboek*) alsook van de toepassing van de in voormelde boeken van de wet van 12 januari 2007 bepaalde administratieve sancties (artikel 583, eerste lid, van het *Gerechdelijk Wetboek*).

B.19.2.4. Vooraleer een vreemdeling met toepassing van de bestreden bepaling wordt uitgesloten, dient te worden nagegaan of de betrokkene zich niet in één van de in artikel 74/6 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen bepaalde gevallen bevindt, die toelaten hem vast te houden in een gesloten centrum.

B.19.3. In die omstandigheden is de bestreden maatregel niet onevenredig met de door de wetgever nagestreefde legitieme doelstelling en vermindert hij het beschermingsniveau inzake maatschappelijke dienstverlening niet aanzienlijk.

Het achtste middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 27 juli 2001, door rechter J.-P. Moerman, ter vervanging van rechter J.-P. Snappe, wettig verhinderd zijnde de uitspraak van dit arrest bij te wonen.

De griffier,

P.-Y. Dutilleux

De wnd. voorzitter,

J.-P. Moerman

niet verbeterde kopie